

Opleidingen, workshops & symposia voor de GGz

Groningensingel 1, etage 4a, Arnhem

Programma

2014-2015

INHOUD

- Over Cure & Care Development 4
- Ons opleidingsaanbod 4
- Praktische informatie 4
- Accreditatie & erkenning 5

COLOFON

Drukwerk Drukkerij Imprimo, Bussum
Grafisch ontwerp Eelko van Iersel
Oplage 40.000 exemplaren

OPLEIDINGEN

- ADHD coachopleiding | Achtdaagse cursus (50 uur) | **NIEUW** 6
- Docentenopleiding voor professionals in de GGz | Vierdaagse cursus (24 uur) 7
- EMDR bij psychotrauma | Vierdaagse basisopleiding 7
- EMDR bij psychotrauma | Vierdaagse vervolgcursus 8
- Schematherapie | Vierdaagse basiscursus (25 uur) 8
- Schematherapie | Vierdaagse vervolgcursus (25 uur) 9
- **Cognitieve gedragstherapie**
- Cognitieve gedragstherapie | Basiscursus 10
- Cognitieve gedragstherapie | Vercursus 10
- Groepsleertherapiecurssussen 11
- Groepsleertherapiecursus mindfulness 11
- Supervisie 12
- Combinatie supervisie VCGt en Gz 12
- N=1 (N=2) traject 12
- Compleet traject tot cognitief gedragstherapeut 12
- Traject op maat 12
- Supervisorencursus VCGt | **NIEUW** 12
- Cognitief gedragstherapeutisch werker | Achtdaagse basiscursus (48 uur) 13
- Evidence-based behandelingen bij PTSS | Achtdaagse opleiding (50 uur specieel vervolg VGCT) 14
- Evidence-based behandelingen bij PTSS: terugkomdag bij achtdaagse opleiding | **NIEUW** 15
- Cognitieve gedragstherapie bij problematisch middelengebruik | Achtdaagse opleiding (50 uur specieel vervolg VGCT) 15
- **Basiscursus hypnose | Vooraankondiging** 16

WORKSHOPS

- Allochtone Nederlandse ouderen en interculturele communicatie | **NIEUW** 16
- Allochtonen met psychische problemen: een methode voor benadering en hulpverlening 16
- Autismespectrumstoornissen bij vrouwen | **NIEUW** 17
- Behandeling van psychische stoornissen in 2015, wat is nieuw? 17
- Behandeling van chronische suïcidaliteit 18
- Burn-out: diagnostiek en behandeling 18
- Complexe persoonlijkheidsproblematiek in de psychiatrie | Tweedaagse workshop | **NIEUW** 18
- Conversiestoornissen | Tweedaagse workshop | **NIEUW** 19
- Diagnostisch onderzoek naar autismespectrumstoornissen bij volwassenen | Tweedaagse workshop 19
- Dialectische gedragstherapie bij de borderline persoonlijkheidsstoornis 20
- Dissociatieve stoornissen: behandeling in de praktijk 20
- DSM-5: plaatsbepaling, doel, structuur, inhoud en gebruik 21
- DSM-5 en functionele mogelijkheden voor bedrijfs- en verzekeringsartsen | **NIEUW** 22
- EFT: relatietherapie en EMDR | **NIEUW** 22

• e-Mental Health: basiscursus voor online hulp bij psychische klachten	23
• Interpersoonlijke psychotherapie bij depressieve adolescenten Driedaagse workshop	23
• Inventiviteit en creativiteit bij psychologische interventies (impact technieken)	23
• Kortdurende psychologische interventies Tweedaagse workshop	24
• Kortdurende Oplossingsgerichte Psychotherapie voor de basis GGz-POH Driedaagse workshop NIEUW	24
• Mentaliseren bevorderende interventies voor bij persoonlijkheidsstoornissen en hechtingsproblematiek Tweedaagse workshop	25
• Mindfulness bij volwassenen met autisme Driedaagse workshop	25
• Mindfulness voor professionals in de GGz	26
• Motiveringsstrategieën	26
• Narcisme begrijpen en hanteren: een nieuw model en eenvoudige interventies	27
• Omgaan met moeilijke mensen voor professionals	27
• Piekeren: groepsprogramma rond piekeren Een train de trainer workshop NIEUW	28
• Praktijkgerichte workshop cognitieve therapie Tweedaagse workshop	28
• Protocolaire behandelingen voor volwassenen met psychische stoornissen	29
• Psychose, djinns, voodoo en interculturele communicatie NIEUW	29
• Routine Outcome Monitoring als instrument om het behandelresultaat te verbeteren NIEUW	30
• Samenwerken bij kanker Tweedaagse workshop psycho-oncologie voor professionals in de (G)Gz	30
• Seksuele problemen geïntegreerd behandelen Tweedaagse workshop NIEUW	31
• Slapeloosheid: verdiepende diagnostiek en behandeling van langdurige slapeloosheid	32
• Socratisch Motiveren Introductieworkshop	32
• Socratisch Motiveren Vervolgworkshop	32
• Socratisch Motiveren Driedaagse workshop	33
• Spoedcursus cognitieve gedragstherapie Tweedaagse workshop	33
• Suïcidepreventie: taxatie en interventie	34
• Van stress naar bevlogenheid: verandering van perspectief	34
• Werknemers helpen bij verlies en verdriet	35
• Gehandicaptenzorg	
• In perspectief: gedragsproblemen en psychiatrische stoornissen bij een Licht Verstandelijke Beperking Vierdaagse workshop	35
• Licht Verstandelijke Beperking en verslaving Driedaagse workshop	36

INCOMPANY ACTIVITEITEN

• Agressie & geweld op het werk	36
• Als het protocol niets oplevert en de patiënt niet werkt Live supervisie	37
• Live supervisies specifiek	37
• Psychopathie en de Hare PCL-R Driedaagse workshop	37
• Regie op Sociale Veiligheid Tweedaagse training	38
• Teambegeleiding: een 'on the spot' traject op maat	38

KINDER- & JEUGDZORG

• Behandeling van kinderen en jeugdigen met psychische klachten	38
---	----

SYMPOSIA

39

PERSONALIA

40

INHOUD

Voor u ligt ons opleidingsaanbod voor 2014 en 2015. Wij hebben ons programma voor het nieuwe jaar weer met verschillende nieuwe activiteiten uitgebreid, afgestemd op de behoeften uit de markt en op de ontwikkelingen in de praktijk. Met zeer deskundige trainers en docenten en met inhoudelijke activiteiten van hoog niveau verwachten wij een bijzonder interessant opleidingsaanbod voor u te hebben.

OVER CURE & CARE DEVELOPMENT

- **Onze visie**

Cure & Care Development (CCD) stelt zich ten doel een kwalitatief hoogstaand programma te ontwikkelen, in stand te houden en aan te bieden aan professionals binnen de (G)Gz in het kader van hun opleiding en bij- en nascholing.

- **Onze missie**

CCD doet dit alles vanuit haar hospitalitybeleid dat erop gericht is het onderwijs voor zowel docenten als cursisten op een professionele, vriendelijke, behulpzame en voorkomende wijze te organiseren en aan te bieden.

ONS OPLEIDINGSAANBOD

- **Open inschrijving**

De workshops en opleidingen die wij organiseren zijn praktijkgericht. Theoretische inleidingen worden doorgaans geïllustreerd met beeldmateriaal en met simulatie van praktijksituaties. De deelnemers leren om de theorie van verschillende behandelingsstrategieën in de praktijk te brengen.

- **Incompany**

Naast de bestaande incompany programma's (zie pag. 36), kan CCD kan haar workshops en opleidingen op aanvraag ook als incompany traject voor uw organisatie verzorgen of zelfs een specifiek programma voor u ontwikkelen. Het programma wordt op maat voor u gemaakt: toegespitst op uw specifieke vraag en op uw doelgroep en vindt plaats op een door u gewenst moment en op een door u gekozen locatie. Voor overleg over de mogelijkheden kunt u contact opnemen met Hanny Knuppel, directeur, via 026-3684411 of h.knuppel@curecare.nl.

- **Website**

Voor uitgebreide informatie over al onze activiteiten en voor nieuws over ons actuele aanbod kijkt u op www.curecare.nl. Wij ontwikkelen ons opleidingsaanbod voortdurend. Nieuwe activiteiten brengen wij per direct mail en/of via onze website onder uw aandacht.

PRAKTISCHE INFORMATIE

- **Inschrijven**

U kunt zich via onze website inschrijven. Graag ontvangen wij het inschrijfgeld per activiteit direct bij uw inschrijving.

WWW.CURECARE.NL

• Duur & locatie

Tenzij anders wordt vermeld, geldt dat een workshop of opleidingsdag start om 10.00 uur en eindigt om 17.00 uur. Het aantal deelnemers van een workshop of opleiding kan variëren van 8 tot 25 personen. De workshops en opleidingsdagen vinden plaats op een locatie van Cure & Care Development in Arnhem. Symposia worden op verschillende locaties in Nederland georganiseerd.

• Annulering & restitutie

Bij annulering is restitutie van het inschrijfgeld alleen mogelijk als wij uw schriftelijke annulering 14 dagen vóór aanvang van de workshop hebben ontvangen. Aan elke annulering van een workshop zijn € 35,- administratiekosten verbonden. Voor annulering van uw deelname aan een symposium geldt een annuleringstermijn van 21 dagen. Voor workshops en/of opleidingen van 3 dagen en/of meer geldt tevens een annuleringstermijn van 21 dagen en worden € 60,- administratiekosten in rekening gebracht, tenzij bij de activiteit anders is vermeld. Indien wij uw schriftelijke annulering later ontvangen dan genoemde termijnen, kan geen restitutie meer worden verleend.

CCD behoudt zich het recht voor een activiteit te annuleren bij onvoldoende belangstelling en het programma en/of de locatie te wijzigen als de omstandigheden dit vereisen. Mocht dit het geval zijn, dan ontvangt u hierover 14 dagen vóór aanvang van de activiteit schriftelijk bericht. Hier zijn uiteraard geen kosten voor u aan verbonden.

Op al onze activiteiten zijn de algemene leveringsvoorwaarden van CCD van toepassing. Deze vindt u op onze website.

ACCREDITATIE & ERKENNING

• Accreditatie

Aan de in deze brochure genoemde accreditatieaanvragen en aan eerdere accreditatietoekenningen kunnen geen rechten worden ontleend. Reeds toegekende accreditaties staan vermeld bij de activiteiten. Kijkt u voor een actueel overzicht op onze website.

• Wetenschappelijke Raad van Advies

Sinds 2011 heeft CCD een Wetenschappelijke Raad van Advies. Leden van de WRvA zijn: mw. prof. dr. Caroline Braet, mw. drs. Riny Jans, prof. dr. Paul Emmelkamp en prof. dr. Kees Hoogduin.

• ISO Certificering

Cure & Care Development heeft met ingang van 1 juli 2011 het ISO 9001/2008 keurmerk gekregen. Dit kwaliteitscertificaat garandeert een gedegen kwaliteitsmanagementsysteem.

• CRKBO

Cure & Care Development is opgenomen in het Centraal Register voor Kort Beroeps- onderwijs (CRKBO) en is daardoor een erkende instelling als bedoeld in de Europese BTW-richtlijn. Hieruit volgt dat de activiteiten van Cure & Care Development vrijgesteld zijn van BTW.

Voor alle activiteiten geldt dat uitgebreide informatie op onze website www.curecare.nl te vinden is.

ADHD Coachopleiding | Achtdaagse cursus (50 uur) | NIEUW

Filosofie

Op het gebied van de diagnostiek, behandeling en begeleiding van ADHD bestaan richtlijnen die gebaseerd zijn op de laatste stand van zaken in het wetenschappelijk onderzoek. In de opleiding tot ADHD coach wordt u opgeleid en getraind in deze richtlijnen en wordt stilgestaan bij andere factoren die van belang zijn bij het goed kunnen begeleiden en coachen van kinderen en volwassenen met ADHD.

- Cursisten krijgen kennis van de diagnostiek van ADHD en worden getraind in het beoordelen van de symptomatologie bij volwassenen en kinderen. Hierbij worden ook de etiologie, de differentiaal diagnostiek en het historisch verloop van de diagnose ADHD onder de aandacht gebracht.
- Vervolgens wordt ingegaan op de werkgebieden van de coach. Wat doet een coach en wat juist niet. Ook komen de verschillende fases in een coachingstraject aan bod (screeningsfase, afsluitfase, doelen formuleren, etc.).
- Speciale aandacht zal uitgaan naar gesprekstechnieken die nodig zijn bij het coachen van cliënten met ADHD, zoals het motiveren, empathie tonen en directief optreden.
- U krijgt informatie over de bestaande richtlijnen voor begeleiding en behandeling van ADHD (medicatie en CGT). Hierbij wordt aandacht besteed aan evidence-based behandelprogramma's. Daarnaast komen andere aangeboden behandeltechnieken en het effect en belang van eventuele medicatie aan de orde.
- U leert over de gevolgen van ADHD op verschillende vlakken: sociaal, gezin, studie en werk. Er komt aan bod wat er mis kan gaan en hoe een coach hierin kan begeleiden.
- Voor een coach is het belangrijk kennis te hebben van de sociale kaart en van de mogelijke vergoedingen voor behandelingen. U zult in de cursus worden uitgenodigd een sociale kaart te maken aan de hand van informatie van een deskundige.

Data	Vrijdag 9 en 23 januari, 6 en 20 februari, 13 en 27 maart, 10 april en 1 mei 2015
Tijd	09.30 tot 17.15 uur
Docenten	drs. O.M. Bauhuis (hoofddocent), mw. drs. B.E. Boyer, mw. drs. E.L. ten Brink, drs. S. Dovis, mw. drs. A.E. Eenhoorn, drs. G.A.L.A. Mulder, drs. R. Rodrigues Pereira en mw. G. Schutte
Kosten	€ 1.898,- (inclusief de boeken: 'Miller, W.R. & Rollnick, N. (2009). <i>Motiverende gespreksvoering in de gezondheidszorg. Gedragsverandering als je maar 7 minuten hebt</i> . Ekklesia', 'Hallowell, E.M. & Ratey, J.J. (2005). <i>Hulpgids ADHD de meest actuele en complete gids voor een succesvol leven met ADHD</i> . Amsterdam: Nieuwezijds', 'Kooij, S. & Otten-Pablos, S. (2013). <i>Hyper sapiens: praktische gids voor mensen met ADHD</i> . Houten: Spectrum', 'Eenhoorn, A.E. (2011). <i>ADHD bij kinderen</i> . Tielt: Lannoo', koffie/thee en lunches)
Doelgroep	Psychologen en andere hulpverleners in de gezondheidszorg (minimaal HBO opgeleid), zoals gedragstherapeutisch werkers, sociaal psychiatrisch verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten, maatschappelijk werkers, praktijkondersteuners, kindercoaches en onderwijsconsulenten, met aantoonbare ervaring in het begeleiden van kinderen of volwassenen met ADHD, dan wel met de mogelijkheid tot het begeleiden van kinderen of volwassenen met ADHD tijdens de cursus.
Accreditatie	- is toegekend door: BAMw (13,2 punten opleidingstraject agogen, jeugdzorgwerker en maatschappelijk werk), NIP (15 punten behandeling, 50 punten diagnostiek, 10 punten overig), NVvPO (12 punten nascholing praktijkondersteuners), VGcT (50 punten nascholing), V&V en Register Zorgprofessionals (48 punten scholing jeugdverpleegkundige, scholing kinderverpleegkundige, scholing praktijkondersteuner huisartsen, scholing praktijkverpleegkundige, scholing SPV) - wordt aangevraagd bij: NIP K&J/NVO, VSR

Docentenopleiding voor professionals in de GGz | Vierdaagse cursus (24 uur)

Deze cursus heeft tot doel docenten op te leiden die beschikken over de competenties – de kennis, houding en vaardigheden – om cursisten een stimulerende leeromgeving te bieden zodat zij actief, effectief en doelgericht kunnen leren. Een competentiegericht curriculum is gericht op output: wat moet men kunnen en kennen aan het eind van de opleiding. In dit geval is het curriculum gericht op docentvaardigheden. Het geeft antwoord op de vraag: wat moeten de deelnemende cursisten kunnen en kennen om zich een bekwam en competent docent te mogen noemen?

Opzet	De opleiding omvat 4 cursusdagen van 6 uur. Maximaal 8 deelnemers per groep.
Data	<i>Maandag</i> 27 oktober, 17 november, 1 en 15 december 2014 <i>of maandag</i> 24 augustus, 7 en 21 september en 5 oktober 2015
Docent	mw. drs. H.E.A.M. Jans
Kosten	€ 975,- (inclusief het boek: 'Kallenberg, T., Grijsparde, L. van der & Braak, A. ter (2014). <i>Leren (en) doceren in het hoger onderwijs</i> . Den Haag: Boom Lemma', syllabus, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	Professionals in de GGz die het leuk en zinvol vinden om zich te bekwamen in didactische vaardigheden, zodat zij een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het onderricht aan andere professionals in de GGz, zoals Gz-psychologen, klinisch psychologen, psychotherapeuten.
Accreditatie	- is toegekend door: VGCT (24 punten bij- en nascholing)
Register	Iedere cursist wordt na een positieve afronding opgenomen in het docentenregister van CCD.

EMDR bij psychotrauma | Vierdaagse basisopleiding

Deze basisopleiding is gericht op het leren toepassen van EMDR bij ongecompliceerde PTSS en andere aan trauma gerelateerde klachten. De eerste twee opleidingsdagen vinden opeenvolgend plaats. De opleiding kent een stapsgewijze opbouw waarbij gebruik wordt gemaakt van korte theoretische inleidingen, instructies, dvd-demonstraties en praktische oefeningen. Deze EMDR basisopleiding is erkend door de Vereniging EMDR Nederland en door EMDR Europe.

Doelstellingen

Aan het eind van de cursus beheerst u het EMDR basisprotocol (zowel de geest als de letter) en past u het ook regelmatig toe bij niet al te gecompliceerde casuïstiek.

Opzet	Een cursus omvat 4 bijeenkomsten, de eerste cursusdag start om 09.30 uur en eindigt om 20.00 uur. De overige 3 dagen starten om 09.30 uur en eindigen om 17.30 uur. Maximaal 24 deelnemers per groep.
EMDR basis 5	27 en 28 januari, 5 maart en 9 april 2015
Docenten	mw. dr. H.K. Hornsveld & EMDR supervisor
EMDR basis 6	16 en 17 april, 19 mei en 23 juni 2015
Docenten	drs. S.B. Meijer & EMDR supervisor
EMDR basis 7	21 en 22 september, 3 november en 2 december 2015
Docenten	mw. dr. H.K. Hornsveld & EMDR supervisor
EMDR basis 8	start in oktober 2015 (data worden op de website gepubliceerd)
Docenten	drs. S.B. Meijer & EMDR supervisor
Kosten	€ 1.045,- (inclusief het boek: 'Jongh, A. de & Broeke, E. ten (2013). <i>Handboek EMDR: een geprotocolleerde behandelmethodede voor de gevolgen van psychotrauma</i> . Amsterdam: Pearson', syllabus, koffie/thee, lunches en een warme maaltijd op dag 1)
Doelgroep	Psychiaters (i.o.), psychotherapeuten (i.o.), Gz-psychologen (i.o.), personen met een afgeronde basis-cursus CGT (100 uur) en die (aspirant-)lid zijn van de VGCT en (enige) ervaring hebben met het behandelen van (aan traumagerelateerde) angststoornissen. Het beschikken over een combinatie van één

van bovengenoemde kwalificaties met (aspirant-)lidmaatschap van de VGCT is een strikte voorwaarde voor deelname.

- Accreditatie**
- erkend door de Vereniging EMDR Nederland (VEN) en koepelorganisatie EMDR Europe
  - is toegekend door: FGzP (24 punten), NIP (15 punten behandeling, 25 punten diagnostiek, 6,5 punten overig)
  - is aangevraagd bij: VGCT (eerder toegekend: 32 punten), NVvP (eerder: 24 punten)
- N.B.** Voor het verkrijgen van het certificaat is 100% aanwezigheid verplicht.

EMDR bij psychotrauma | Vierdaagse vervolgopleiding

Tijdens de EMDR basisopleiding heeft de cursist kennis gemaakt met het EMDR basisprotocol en dit leren toepassen bij relatief ongecompliceerde PTSS. In deze vierdaagse vervolgopleiding ligt de nadruk op complexe situaties, moeizaam lopende behandelingen en bredere toepassingsmogelijkheden, waaronder de behandeling van complexe PTSS.

De eerste twee opleidingsdagen vinden opeenvolgend plaats. De opbouw van de cursus is gelijk aan die van de basisopleiding: korte theoretische inleidingen, dvd-demonstraties, instructies van de werkwijze, en oefeningen. Tijdens de derde en vierde dag is er ruimte om stil te staan bij vragen die leven bij de deelnemers naar aanleiding van (hun) ervaringen met het geleerde in de praktijk. Met name wordt aandacht besteed aan het plenair bekijken en bespreken van door de deelnemers gemaakte (en geselecteerde) dvd-fragmenten. De vervolgopleiding is een verplicht onderdeel van het opleidingstraject tot EMDR practitioner en erkend door EMDR Europe.

Opzet	Een cursus omvat 4 bijeenkomsten, de eerste cursusdag start om 09.30 uur en eindigt om 20.00 uur. De overige 3 dagen starten om 09.30 uur en eindigen om 17.30 uur. Maximaal 24 deelnemers per groep.
EMDR vervolg 3	23 en 24 maart, 23 april en 28 mei 2015
Docenten	drs. S.B. Meijer & EMDR supervisor
EMDR vervolg 4	6 en 7 oktober, 4 november en 9 december 2015
Docenten	mw. dr. H.K. Hornsveld & EMDR supervisor
Kosten	€ 1.045,- (inclusief het boek: 'Broeke, E. ten, Jongh, A. de & Oppenheim, H.-J. (red.) (2012). <i>Praktijkboek EMDR: Casusconceptualisatie en specifieke doelgroepen</i> . Amsterdam: Pearson', syllabus, koffie/thee, lunches en warme maaltijd op dag 1)
Doelgroep	Cursisten hebben een afgeronde erkende EMDR basisopleiding, inclusief afgeronde competentie-gestuurde supervisie. Om het niveau in de cursus hoog te houden, verwachten wij van deelnemers dat zij EMDR regelmatig toepassen en goed uit de voeten kunnen met het EMDR standaardprotocol. Deelnemers moeten daarom op dag 1 een afgetekend supervisieformulier kunnen overhandigen. (Zie www.emdr.nl voor meer informatie over de voorwaarden voor deelname en de opleiding tot EMDR practitioner en voor een lijst met supervisoren).
Accreditatie	- erkend door de Vereniging EMDR Nederland (VEN) en koepelorganisatie EMDR Europe - is toegekend door: NVvP (24 punten) - wordt aangevraagd bij: VGCT (eerder toegekend: 28 punten), FGzP (eerder: 35 punten), NIP (eerder: 30 punten behandeling, 15 punten diagnostiek)

Schematherapie | Vierdaagse basiscursus (25 uur)

Schematherapie is een integratieve therapie waarin methoden en technieken uit de interpersoonlijke, experiëntiële en psychodynamische therapie geïntegreerd zijn in een theoretisch model gebaseerd op de cognitieve theorie, met als doel persoonlijkheidsproblematiek effectief te kunnen behandelen. Schematherapie is effectief gebleken bij de borderline persoonlijkheidsstoornis (BPS) en veelbelovend bij de behandeling van andere persoonlijkheidsproblematiek. Deze therapie wordt individueel en in groepen toegepast en steeds breder geïmplementeerd. Uitgangspunt is dat wanneer niet aan

de basisbehoeften van kinderen wordt voldaan, zij disfunctionele schema's, copingstijlen en modi kunnen ontwikkelen die een rol spelen bij persoonlijkheidsstoornissen en hardnekkige stemmings- en angststoornissen.

Opzet	De cursus omvat 4 bijeenkomsten van 6,25 uur. Maximaal 14 deelnemers per groep.
Basiscursus 3	Vrijdag 16 januari, 6 februari en 6 en 20 maart 2015
Basiscursus 4	Vrijdag 18 september, 2 en 16 oktober en 6 november 2015
Docent	drs. S. van Straten
Kosten	€ 899,- (inclusief de boeken: 'Young, Y.E., Klosko, J.S. & Weishaar, M.E. (2005). <i>Schemagerichte therapie: handboek voor therapeuten</i> . Houten: Bohn Stafleu van Loghum' en 'Aalders, H. & Dijk, J. van (2012). <i>Schematherapie in de praktijk</i> . Amsterdam: Hogrefe', koffie/thee en lunches)
Doelgroep	(Gz- en klinisch) psychologen, psychotherapeuten, cognitief gedragstherapeuten en psychiaters die werken met cliënten met persoonlijkheidsproblematiek. Ervaring met cognitieve gedragstherapie is gewenst.
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij: FGzP kp (eerder toegekend: 20 punten), NIP (eerstelijnspsychologie, eerder: 10 punten diagnostiek, 27,5 punten behandeling), NVvP (eerder: 22 punten nascholing psychiatrie), VGCT (eerder: 25 punten nascholing) - accreditatie bij het Register Schematherapie wordt conform hun reglement achteraf aangevraagd

Schematherapie | Vierdaagse vervolgcursus (25 uur)

Schematherapie is effectief gebleken bij de behandeling van de borderline persoonlijkheidsstoornis (BPS) en ook van cluster C persoonlijkheidsstoornissen. Het behandelen van patiënten met een cluster C persoonlijkheidsstoornis blijkt net zo complex te zijn als het behandelen van mensen met een BPS. Omdat mensen met cluster C problemen – voor de korte termijn – een succesvolle coping ontwikkeld hebben, komen ze vaak in therapie om van hun klachten af te komen en niet van hun coping. In deze cursus is het 50 sessies model, ontwikkeld door Arnoud Arntz het uitgangspunt.

Opzet	Deelnemers dienen op de hoogte te zijn van de gehele inhoud van 'Schemagerichte therapie: handboek voor therapeuten'.
Vervolgcursus 2	11 en 12 november, 9 en 10 december 2014
Vervolgcursus 3	15 en 16 oktober, 8 en 9 december 2015
Tijden	Dag 1 en 3: 10:00 uur tot 17:15 uur (inclusief pauze) Dag 2 en 4: 09:00 uur tot 16:15 uur (inclusief pauze)
Docent	drs. G.F.V.M. Sijbers
Kosten	€ 899,- (inclusief het boek: 'Arntz, A. & Jacob, G. (2012). <i>Schematherapie: een praktische handleiding</i> . Amsterdam: Nieuwezijds', syllabus, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	Gz-psychologen, cognitief gedragstherapeuten (i.o.), psychotherapeuten (i.o.), klinisch psychologen (i.o.) en psychiaters die de basiscursus Schematherapie afgerond hebben en die willen leren schematherapie toe te passen bij patiënten met een cluster C persoonlijkheidsstoornis.
Accreditatie	- is toegekend door: VGCT (25 punten, voor vervolgcursus 2) - wordt aangevraagd bij: FGzP, NIP, NVvP, VGCT (voor vervolgcursus 3) en Register Schematherapie

COGNITIEVE GEDRAGSTHERAPIE

Gedurende het jaar bieden wij meerdere basis- en vervolgcursussen cognitieve gedragstherapie aan, zowel voor volwassenen als voor kind en jeugd. Kijk voor de kind- en jeugdvariant op onze website of vraag onze brochure 'Opleidingen en workshops voor behandeling van psychische klachten bij kinderen en jeugdigen – 2014-2015' aan.

Cognitieve gedragstherapie | Basiscursus

Doelstellingen

Cursisten worden geacht aan het eind van deze basiscursus voldoende kennis te hebben van het cognitief gedragstherapeutisch proces en van een aantal basale cognitief gedragstherapeutische methodes om, onder supervisie, op verantwoorde wijze cognitieve gedragstherapieën van middelmatige ‘zwaarte’ te kunnen uitvoeren.

Opzet	De basiscursus omvat 15 bijeenkomsten; 100 contacturen en 350 werkuren. Maximaal 14 deelnemers per cursus met 1 docent.
Kosten	€ 3.665,- (exclusief boeken, inclusief cursusmap, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	Cursisten met een master diploma in Sociale Wetenschappen of Geneeskunde (Psychiatrie).
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij: VGct (eerder toegekend: 100 punten), NIP (eerder: 115 punten behandeling, 30 punten diagnostiek, 5 punten overig), FGzP (eerder: 60 punten), NVvP (eerder: 24 punten)
Basiscursus 16	<i>Maandag</i> 1, 8 en 15 december 2014, 5, 12, 19 en 26 januari, 2 en 9 februari, 2, 9, 16, 23 en 30 maart, 13 april 2015
Docent	mw. drs. H.J.M. Stooft
Basiscursus 17	<i>Woensdag</i> 4, 11, 18 en 25 maart, 1, 8, 15, 22 en 29 april, 13 en 20 mei, 3, 10, 17 en 24 juni 2015
Docent	drs. F.E. ten Broeke
Basiscursus 18	<i>Donderdag</i> 4, 11, 18 en 25 juni, 2 juli, 3, 10, 17 en 24 september, 1, 8 en 15 oktober, 5, 19 en 26 november 2015
Docent	mw. drs. S. Kriens
Basiscursus 19	<i>Dinsdag</i> 8, 15, 22 en 29 september, 6 en 13 oktober, 3, 10, 17 en 24 november, 1, 8 en 15 december 2015, 5 en 12 januari 2016
Docent	mw. drs. H.J.M. Stooft
Basiscursus 20	<i>Maandag</i> 16, 23 en 30 november, 7 en 14 december 2015, 4, 11, 18 en 25 januari, 1, 8 en 15 februari, 7, 14 en 21 maart 2016
Docent	drs. F.E. ten Broeke

Cognitieve gedragstherapie | Vervolgcurcus

Filosofie en doelstelling

Uit onderzoek is onmiskenbaar naar voren gekomen dat een protocollaire behandeling in veel gevallen uit het oogpunt van efficiëntie en effectiviteit de voorkeur verdient boven een behandeling op maat. Tegelijkertijd is duidelijk dat (lang) niet alle patiënten (voldoende) opknappen van een protocollaire behandeling, dat er soms complicaties optreden in de behandeling en dat er (nog) niet voor alle stoornissen een wetenschappelijk gefundeerde protocollaire behandeling voorhanden is. Kennis en kunde op het gebied van probleemtaxatie en het ontwerpen van een geïndividualiseerd behandelplan blijft voorlopig dan ook noodzakelijk in de (cognitief gedragstherapeutische) praktijk. Deze cursus heeft daarom als uitgangspunt dat protocollaire behandelingen en behandelingen op maat elkaar niet uitsluiten, maar juist kunnen en moeten aanvullen. Dat is de rode draad van deze cursus.

Opzet	De vervolgcursus omvat 15 bijeenkomsten; 100 contacturen en 300 werkuren. Maximaal 14 deelnemers per cursus met 1 docent.
Kosten	€ 3.665,- (exclusief boeken, inclusief cursusmap, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	Cursisten die de basiscursus met goed gevolg hebben afgerond.
Accreditatie	- is toegekend door: VGct (100 punten), NIP (eerstelijnspsychologie, 112 punten behandeling, 30 punten diagnostiek, 8 punten overig) - wordt aangevraagd bij: NVvP (eerder: 24 punten), FGzP (eerder: 63 punten bij- en nascholing)
Vervolgcurcus 23	<i>Vrijdag</i> 21 en 28 november, 5, 12 en 19 december 2014, 9, 16, 23 en 30 januari, 6 en 13 februari, 6, 13, 20 en 27 maart 2015
Docent	drs. S.B. Meijer

Vervolg cursus 24 Donderdag 5, 12, 19 en 26 maart, 2, 9, 16, 23 en 30 april, 21 en 28 mei, 4, 11, 18 en 25 juni 2015
Docent drs. F.E. ten Broeke

Vervolg cursus 25 Vrijdag 12, 19 en 26 juni, 3 juli, 4, 11, 18 en 25 september, 2, 9 en 16 oktober, 6, 20 en 27 november en 4 december 2015

Docent drs. S.B. Meijer

Vervolg cursus 26 Donderdag 5 en 26 november, 3 en 10 december 2015, 7, 14, 21 en 28 januari, 4, 11 en 18 februari, 10, 17 en 31 maart en 7 april 2016

Docent drs. S.B. Meijer

Groepsleertherapie cursussen

In het kader van de opleiding tot cognitief gedragstherapeut is leertherapie een vereiste. CCD organiseert leertherapie cursussen in groepssessies. Afhankelijk van uw keuze voor het aantal sessies (25 of 50) kunt u 5 dagen groepsleertherapie volgen of 2 x 5 dagen.

Inhoud

Deelnemers brengen eigen problemen in die zij tegenkomen in hun eigen werk en/of in hun privésituatie. Gewerkt wordt met diverse (cognitief) gedragstherapeutische methoden, waarbij de rode draad gevormd wordt door gebruik van het rollenspel.

Groepsleertherapie cursus mindfulness

In deze groepsleertherapie volg je het mindfulnessprogramma (MBCT), maak je je mindfulness eigen en leer je het integreren in je leven. Daarnaast exploreer je eigen klachten en automatische patronen. Hieraan wordt tijdens de groepsleertherapie gewerkt in groeps- en individuele sessies.

Opzet De groepsleertherapie cursus omvat 5 bijeenkomsten van 7,5 uur. Maximaal 8 deelnemers per groep.
Kosten € 1.299,- (inclusief koffie/thee en lunches)

GLTM-cursus 24 **Mindfulness** | Woensdag 5 oktober, 5 en 12 november, 3 en 10 december 2014

Docent mw. dr. R. Overtoom-Corsmit

GLT-cursus 25 Woensdag 5, 19 en 26 november, 3 en 17 december 2014

Docent drs. A.A.T. van Heugten

GLT-cursus 26 Woensdag 7 en 21 januari, 4 en 11 februari, 4 maart 2015

Docent drs. A.A.T. van Heugten

GLTM-cursus 27 **Mindfulness** | Woensdag 11 en 25 maart, 1, 8 en 15 april 2015

Docent mw. dr. R. Overtoom-Corsmit

GLT-cursus 28 Donderdag 9 en 23 april, 28 mei, 11 en 25 juni 2015

Docent drs. A.M. Stöfse

GLT-cursus 29 Maandag 11 en 18 mei, 1, 15 en 22 juni 2015

Docent drs. A.A.T. van Heugten

GLT-cursus 30 Woensdag 9, 16 en 23 september, 7 en 14 oktober 2015

Docent drs. A.A.T. van Heugten

GLTM-cursus 31 **Mindfulness** | Woensdag 7 en 14 oktober, 4, 18 en 25 november 2015

Docent mw. dr. R. Overtoom-Corsmit

GLT-cursus 32 Woensdag 4, 18 en 25 november, 2 en 9 december 2015

Docent drs. A.A.T. van Heugten

Supervisie

Op uw verzoek organiseert CCD supervisiesessies bij u in de buurt, onder andere in het kader van de opleiding tot cognitief gedragstherapeut. De supervisie wordt gegeven door erkende VGCT supervisors. Wij gaan uit van supervisie in tweetallen, met sessies van twee aaneengesloten klokuren per keer. Dit resulteert voor iedere supervisant in twee volwaardige sessies in het kader van de VGCT erkenning.

Kosten € 6.565,- per supervisant bij supervisie in tweetallen.

Combinatie supervisie VGCT en Gz

CCD kan voor u een gecombineerd VGCT/Gz supervisietraject organiseren, door inzet van een supervisor die in het bezit is van beide kwalificaties. Hierdoor tellen de sessies zowel voor de opleiding tot Gz-psycholoog als voor de opleiding tot cognitief gedragstherapeut mee. Dit traject is interessant voor PIOG's, die binnen de Gz-opleiding de basis cursus volgen. Zij kunnen na de eerste 30 uur van de basis cursus cognitieve gedragstherapie binnen deze Gz-opleiding starten met de supervisies in het kader van een opleidingstraject tot cognitief gedragstherapeut. In totaal kunnen hiervoor 25 sessies worden gevolgd die meetellen in genoemd VGCT-traject. U kunt vrijblijvend een voorstel en offerte aanvragen.

N=1 (N=2) traject

Indien u aparte begeleiding wilt in het afronden van uw N=1 (N=2) studie, dan kan CCD dit bij u in de buurt voor u organiseren. Wij zoeken voor u een supervisor die u hierin kan begeleiden. Het traject omvat 5 face to face sessies van 45 minuten en 5 sessies leestijd voor de supervisor en kan in 3 maanden worden afgerond.

Kosten € 1.300,-

Compleet traject tot cognitief gedragstherapeut

- 1) Basisopleiding cursorisch gedeelte = 100 contacturen
- 2) Vervolgopleiding cursorisch gedeelte = 100 contacturen
- 3) 5 dagen of 2 x 5 dagen groepsleertherapie in een groep van maximaal 8 deelnemers
- 4) 37,5 supervisiesessies van 120 minuten in tweetallen (totaal 10 dagen)

Met de supervisie kan begonnen worden na het afronden van het introductiegedeelte (eerste 30 uur) van de basisopleiding cognitieve gedragstherapie. U kunt vrijblijvend een voorstel en offerte aanvragen.

Traject op maat

CCD kan voor u een traject op maat organiseren, waarbij rekening wordt gehouden met onderdelen die u reeds heeft gevolgd en/of wenst te volgen. U kunt vrijblijvend een voorstel en offerte aanvragen.

Supervisorencursus VGCT | Vierdaagse cursus (24 uur) | **NIEUW**

Het doel van een supervisorencursus is het ontwikkelen van kennis en vaardigheden op het gebied van

supervisie. Het volgen van deze cursus is een voorwaarde voor de registratie als supervisor VGCT. De cursus is opgebouwd rond 2 hoofdthema's: de inhoudelijke (specifieke) en de relationele (non-specifieke) factoren van het gedragstherapeutisch therapieproces.

Opzet	De supervisorencursus omvat 4 bijeenkomsten van 6 uur exclusief pauzes. Maximaal 12 deelnemers per cursus.
SV-cursus 2	<i>Donderdag</i> 22 januari, 5 maart, 2 en 30 april 2015
SV-cursus 3	<i>Dinsdag</i> 21 april, 19 mei, 9 juni, 7 juli 2015
SV-cursus 4	<i>Dinsdag</i> 8 september, 6 oktober, 3 november, 1 december 2015
SV-cursus 5	<i>Dinsdag</i> 29 september, 20 oktober, 17 november, 15 december 2015
Supervisors	dr. M.T. Appelo & mw. drs. S. Kriens
Kosten	€ 995,- (inclusief de boeken: 'Beunderman, R. & Maas, F. van der (red.) (2012). <i>Supervisie in de GGz</i> . Assen: Van Gorcum' en 'Emmelkamp, P. & Hoogduin, K. (red.) (2013) <i>Van mislukking naar succes in de psychotherapie</i> . Amsterdam: Boom', syllabus, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	BIG-geregistreeerde cognitief gedragstherapeuten die supervisor willen worden en supervisors die hun kennis en vaardigheden willen verdiepen. Een cognitief gedragstherapeut kan de supervisorencursus volgen als hij minimaal drie jaar is geregistreerd als cognitief gedragstherapeut.
Accreditatie	- SV-cursus 2 en 3 : is toegekend door: VGCT (24 punten) - SV-cursus 4 en 5 : wordt aangevraagd bij: VGCT

Cognitief gedragstherapeutisch werker | Achtdaagse basiscursus (48 uur)

De eerste helft van de cursus doorlopen de cursisten een inleiding in de leertheorie en worden basisvaardigheden geoefend als het maken van functie- en betekenisanalyses van probleemgedrag, het in kaart brengen, registreren en meten daarvan, gedachtetraining, met de patiënt onderhandelen en doelen stellen om een gedragsexperiment op te zetten, het uitvoeren van exposure (interoceptief en in vivo), het opstellen van een stappenplan en taakconcentratie en responspreventie.

In de tweede helft van de cursus komen specifieke vaardigheden aan bod zoals imaginaire exposure, cognitieve therapie en operante bekrachtiging bij specifieke stoornissen, zelfcontrole, motivational interviewing en socratische dialoog, rekening houden met persoonlijkheidsproblematiek, het opstellen van een behandelplan met afwegingen over het eerste te bewerken probleem en de kwestie van parallel of sequentieel behandelen, psycho-educatie, werken in groepsformat en (digitale) innovaties. De basiscursus cognitief gedragstherapeutisch werker is geschikt voor zowel behandelaren in de volwassenen- en ouderenzorg als in de jeugdzorg. In dit opleidingstraject kan verder door middel van supervisie aandacht worden besteed aan het uitbreiden van vaardigheden in het behandelen van de verschillende doelgroepen.

Opzet	De cursus omvat 8 bijeenkomsten van 6 uur exclusief pauzes. Maximaal 14 deelnemers per groep.
CGW cursus 3	<i>Donderdag</i> 25 september, 2, 23 en 30 oktober, 20 en 27 november, 4 en 11 december 2014
CGW cursus 4	<i>Dinsdag</i> 14, 21 en 28 april, 12 en 19 mei, 2, 9 en 16 juni 2015
CGW cursus 5	<i>Maandag</i> 7 en 21 september, 5 en 12 oktober, 9, 23 en 30 november, 14 december 2015
Docent	mw. drs. H.J.M. Stoof
Kosten	€ 1.875,- (inclusief de boeken: 'Keijsers, G., Minnen, A. van & Hoogduin, K. (red.) (2013). <i>Protocolaire behandelingen voor volwassenen met psychische klachten deel 1 en 2</i> . Amsterdam: Boom', cursusmap, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	Cursisten hebben een relevante afgeronde opleiding op HBO-niveau (zoals HBO-V, SPH, SPV, of MWD), of een in-service opleiding zoals psychiatrisch (B-)verpleegkundige, mits deze gevolgd is vóór de totstandkoming van de HBO-opleidingen (1997). Ook andere opleidingsroutes op HBO-niveau kunnen ter beoordeling aan de registratiecommissie worden voorgelegd, mits daarin (klinische) gespreksvoering en psychopathologie zijn inbegrepen en kan worden aangetoond dat daaraan per onderdeel ten minste 30 uren zijn besteed.

Accreditatie	- is toegekend door: V&V (48 punten scholing GGz, scholing SPV), VSR (48 punten scholing verpleegkundig specialist chronische zorg bij somatische aandoeningen, scholing verpleegkundig specialist geestelijke gezondheidszorg) - wordt aangevraagd bij: VGcT (eerder toegekend: 48 punten), BAMw (eerder: 6,6 punten vrij ruimte maatschappelijk werk), SRVB (eerder: 24 punten)
---------------------	--

Evidence-based behandelingen bij PTSS | Achtdaagse opleiding (50 uur speciaal vervolg VGcT)

Voor de behandeling van een Posttraumatische Stress Stoornis bestaan richtlijnen die gebaseerd zijn op de laatste stand van zaken in het wetenschappelijk onderzoek. In deze opleiding wordt u opgeleid en getraind in al de behandelingen.

- U krijgt training in de diagnostiek van PTSS aan de hand van het Klinisch Interview voor PTSS (KIP), wereldwijd dé standaardmethode om de diagnose PTSS vast te stellen.
- Hierop volgt de eerste opvang na trauma, waarbij u getraind wordt in de *dos en don'ts* bij de opvang en behandeling van slachtoffers in de eerste tijd na een trauma.
- De psychologische behandelingen die aanbevolen worden in de multidisciplinaire richtlijnen voor de behandeling van PTSS worden belicht: cognitieve gedragstherapie (imaginaire exposure) en de Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR).
  - Vanuit de cognitieve gedragstherapie wordt u vooral getraind in de techniek van imaginaire exposure en exposure-in-vivo en nieuwe varianten daarvan.
  - Op het gebied van EMDR is door recent onderzoek meer bekend over het achterliggende werkingsmechanisme, met name de rol van het werkgeheugen. U leert alles over deze theorie, de nieuwste stand van zaken en de implicaties ervan voor de praktijk.
- Trauma en geheugen is een belangrijk onderwerp, waarover in de klinische praktijk veel controverses bestaan. U leert alles over de meest recente onderzoeksbevindingen op het gebied van trauma en geheugen, en de implicaties ervan voor de praktijk.
- Tot slot wordt u getraind in de behandeling van kinderen met PTSS in verschillende leeftijdsfasen. U vergaart kennis over leeftijdsspecifieke reacties van kinderen en jongeren op een trauma en over effectieve behandelvormen.

Opzet	Een cursus omvat 8 bijeenkomsten van 6,25 uur. Maximaal 14 deelnemers per groep.
PTSS groep 7	<i>Maandag</i> 9 februari, 2, 16 en 30 maart, 20 april, 11 mei, 1 en 22 juni 2015
PTSS groep 8	<i>Maandag</i> 14 en 28 september, 12 oktober, 2, 16 en 30 november, 7 en 14 december 2015
Docenten	mw. prof. dr. A. van Minnen (hoofddocent), mw. L. Hendriks, MSc., mw. R.A. de Kleine, MSc., mw. dr. M.M. Rijkeboer en mw. dr. J.P. Wessel
Kosten	€ 1.898,- (inclusief: 'Cohen, J., Mannarino, A. & Deblinger, E. (2008). <i>Behandeling van trauma bij kinderen en adolescenten</i> . Houten: Bohn Stafleu van Loghum' en 'Hovens, H., Luinge, B. & Minnen, A. van (2005). <i>Klinisch Interview voor PTSS: handleiding en scoringsformulieren</i> . Amsterdam: Boom', syllabus, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	VGcT-leden, eerstelijnspsychologen, psychiaters, Gz-psychologen, medewerkers van psychotrauma centra, traumatherapeuten, maatschappelijk werkers en verpleegkundigen.
Accreditatie	- is toegekend door: VEN (48 punten), VGcT (specieel vervolg, 50 punten bij- en nascholing, voor PTSS groep 7), BAMw (12,75 punten opleidingstraject maatschappelijk werk, jeugdzorgwerker en agogen), FGzP (58 punten bij- en nascholing KP), NIP (10 punten diagnostiek, 65 punten behandeling), NIP K&J/NVO (7,5 punten diagnostiek, 15 punten behandeling, 2,5 punten overige taken en 50 punten herregistratie) - wordt aangevraagd bij: VGcT (voor PTSS groep 8), NVvP (eerder toegekend: 24 punten), V&V (eerder: 50 punten scholing algemeen), VSR (eerder: 50 punten scholing verpleegkundig specialist GGz)

Evidence-based behandelingen bij PTSS: Terugkomdag bij achtdaagse opleiding | NIEUW

Tijdens deze terugkomdag krijgt u eerst een samenvatting als oprisser van alles wat er tijdens de cursus Evidence-based behandelingen bij PTSS aan de orde is geweest. Aan bod komen: diagnostiek, trauma en geheugen, behandelingen (exposure en/of EMDR), comorbiditeit, en veelvoorkomende problemen. U ontvangt tegelijkertijd een update van de huidige stand van zaken rondom deze onderwerpen. U krijgt een korte maar krachtige handleiding met alle highlights die in de klinische praktijk van belang zijn.

Ten tweede worden belangrijke behandeltechnieken opnieuw ingetraind, zodat u de puntjes weer op de i kunt zetten. De feeling met de praktijk zal u opnieuw stimuleren de geleerde technieken daadwerkelijk toe te gaan passen. In de middag is er tijd voor uw eigen casuïstiek: breng een dvd-opname van uw patiënt mee, of lever per e-mail een praktijkvraag in, zodat uw vragen en problemen uit de dagelijkse praktijk kunnen worden beantwoord. Heeft u daarna nog behoefte aan meer begeleiding? Dan is een individueel supervisie traject of groeps supervisie een optie.

Datum	13 april of 9 november 2015
Docent	mw. prof. dr. A. van Minnen
Kosten	€ 245,- (inclusief syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Cursisten die de achtdaagse opleiding evidence-based behandelingen bij PTSS bij CCD hebben gevolgd en/of die ervaring hebben met het evidence-based behandelen van PTSS.

Cognitieve gedragstherapie bij problematisch middelengebruik | Achtdaagse opleiding (50 uur speciaal vervolg VGct) | NIEUW

Gezien de hoge prevalentie van problematisch middelengebruik en de hoge comorbiditeit tussen psychiatrische aandoeningen en problematisch middelengebruik, is het een gegeven dat behandelaren werkzaam in de GGz cliënten behandelen die worstelen met problematisch middelengebruik. In die gevallen waarbij het middelengebruik gaat interfereren met de behandeling, worden deze cliënten vaak aangemoedigd zich te melden bij de reguliere verslavingszorg. Echter, in veel gevallen verdient het de voorkeur dat de behandelaar het problematisch middelengebruik (in eerste instantie) zelf aanpakt. Verwijzing naar reguliere verslavingszorg is dus niet altijd noodzakelijk. Effectieve interventies bij problematisch middelengebruik zijn kortdurende motiverende interventies en cognitieve gedragstherapeutische interventies. Deze interventies zijn goed toe te passen binnen een behandeling voor andersoortige problematiek. Knelpunt is echter dat de kennis en kunde t.a.v. deze interventies bij de meeste behandelaren beperkt is, omdat verslavingsproblematiek nauwelijks aandacht heeft gehad tijdens eerder gevolgde opleidingstrajecten. Deze vervolgcursus is bedoeld voor cognitief gedragstherapeuten (al dan niet in opleiding), die in hun werk te maken krijgen met cliënten met problematisch middelengebruik en die over onvoldoende vaardigheden beschikken om deze problematiek op effectieve wijze zelf te behandelen.

Opzet	De cursus omvat 8 bijeenkomsten van 6,25 uur. Maximaal 14 deelnemers per groep.
Groep 1	Vrijdag 6 en 13 februari, 6, 13, 20 en 27 maart, 10 en 17 april 2015
Groep 2	Vrijdag 11, 18 en 25 september, 2 en 16 oktober, 6 en 27 november en 4 december
Locatie	Jellinek Gooi & Vechtstreek, Noordse Bosje 43, 1211 BE Hilversum
Tijden	10.00 - 17.15 uur (inclusief pauze)
Docenten	mw. dr. E. Vedel en drs. M.J.M. Merck

Kosten	€ 1.935,- (inclusief het boek: 'Emmelkamp, P.M.G. & Vedel, E. (2007). <i>Alcohol- en drugsverslaving; een gids voor effectief gebleken behandelingen</i> . Amsterdam: Nieuwezijds', syllabus, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	Psychologen die de basis cursus CGt met goed gevolg hebben afgerond, eerstelijnspsychologen, psychiaters, Gz-psychologen en maatschappelijk werkers.
Accreditatie	<p>Groep 1: - is toegekend door: VGCT (50 punten), BAMw (10,6 punten opleidingstraject maatschappelijk werk, jeugdzorgwerker, agogen), FGzP (34 punten specialismen gezondheidszorgpsycholoog), NIP (60 punten behandeling, 15 punten diagnostiek), NVvP (24 punten), V&V en Register Zorgprofessionals (50 punten scholing SPV), VSR (50 punten scholing verpleegkundig specialist GGz)</p> <p>Groep 2: - is toegekend door: VGCT, NIP, NVvP - wordt aangevraagd bij: BAMw, FGzP, V&V, VSR</p>

VOORAANKONDIGING

Hypnose | Meerdaagse basis cursus

CCD ontwikkelt in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Hypnose een basis cursus hypnose. Meer informatie hierover vindt u op onze website.

WORKSHOPS

Allochtone Nederlandse ouderen en interculturele communicatie | NIEUW

Volgens het Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten (NOOM) zijn er thans ruim 210.000 allochtone ouderen in Nederland. De komende jaren zal dit aantal toenemen tot 360.000 personen. Hulpverleners in de GGz zullen de komende jaren steeds vaker te maken krijgen met patiënten uit deze doelgroep. Dat betekent dat zij worden geconfronteerd met de invloed die migratie heeft gehad op het leven van betrokkenen. Maar ook zullen hulpverleners kennis maken met voor hen onbekende opvattingen over ouderdom, ziekten en problemen, manieren om hulp te zoeken en visies op leven en dood. In het eerste deel van de workshop wordt uitgelegd wat interculturele communicatie is. In het tweede deel wordt nader ingegaan op de positie van allochtone ouderen in Nederland en de implicaties voor de gezondheidszorg.

Datum	24 april <i>of</i> 1 oktober 2015
Docent	dr. C.B.M. Hoffer
Kosten	€ 300,- (inclusief syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Psychiaters, psychologen, psychotherapeuten, verpleegkundigen, maatschappelijk werkers, POH's, specialisten ouderengeneeskunde.
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij: ABC1, BAMw, FGzP, NIP, NVvP, NVvPO en V&V

Allochtonen met psychische problemen: een methode voor benadering en hulpverlening

De hulp aan mensen uit andere culturen schiet nog steeds tekort. Over de methoden van benaderen en het bieden van hulp bestaan tegenstrijdige opvattingen. Sommigen vinden dat er geen verschil hoeft te worden gemaakt. Anderen zien het als een specialisme. In de praktijk handelt men vaak via trial and error. Theorievorming op dit gebied ontbreekt grotendeels. In deze workshop wordt een theoretisch referentiekader geboden. Aan de hand daarvan leert de deelnemer op een systematische wijze te onderzoeken waar de schoen wringt, wanneer het contact met en de hulpverlening aan allochtonen stagneert en welke veranderingen nodig zijn om het proces weer vlot te trekken.

Datum	13 april 2015
Docent	prof. dr. F.A.M. Kortmann
Kosten	€ 300,- (inclusief het boek: 'Kortmann, F.E.M. (2010). <i>Transculturele psychiatrie: van praktijk naar theorie</i> . Assen: Van Gorcum', koffie/thee en lunch)
Doelgroep	(Eerstelijns-)psychologen, sociaal psychiatrisch verpleegkundigen, psychotherapeuten, bedrijfs- en verzekeringsartsen, psychiaters en maatschappelijk werkers.
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij: AbSg (eerder toegekend: 6 punten nascholing sociale geneeskunde algemeen), BAMw (eerder: 2,2 registerpunten vrije ruimte maatschappelijk werk, agogen en jeugdzorgwerker), FGzP (eerder: 6 punten), NIP (eerder: 4,5 punten diagnostiek, 5 punten behandeling), NVvP (eerder: 6 punten), V&V (eerder: 6 punten Scholing Consultatieve Psychiatrie, Scholing GGZ, Scholing SPV)

Autismespectrumstoornissen bij vrouwen | NIEUW

Autismespectrumstoornissen (ASS) uiten zich bij vrouwen anders dan bij mannen. Zo zijn de specifieke interesses vaak wat minder opvallend doordat ze minder autistischemerotype zijn. Deze en andere verschillen zorgen ervoor dat ASS bij vrouwen minder snel wordt herkend, waardoor zij vaak niet de behandeling krijgen die zij nodig hebben. In deze workshop wordt uitgebreid ingegaan op ASS bij vrouwen, mede aan de hand van dvd-opnamen van vrouwen met ASS.

Datum	11 november 2014 <i>of</i> 17 maart <i>of</i> 22 september 2015
Docent	mw. dr. A.A. Spek
Kosten	€ 300,- (inclusief syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Hulpverleners die (incidenteel of vaker) te maken hebben met vrouwen met ASS.
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij: FGzP, NIP, NVvP en VGCT

Behandeling van psychische stoornissen in 2015, wat is nieuw?

In deze workshop worden de actuele behandelingsmethoden en de te verwachten resultaten besproken en met behulp van dvd-opnamen geïllustreerd.

Aan de orde komen:

- de nieuwste inzichten van cognitieve gedragstherapie
- EMDR: wanneer toe te passen?
- neurofeedback bij ADHD: een alternatief voor Ritalin?
- mindfulness: voor wie?
- schema-focussed therapie bij borderline persoonlijkheidsstoornis: de waarde van het structureren van behandelingen bij moeilijke cliënten
- farmacotherapie: indicaties en doseringen

Datum	12 mei 2015
Docent	prof. dr. M.J.P.M. Verbraak en drs. I.J.H. Stessel (laatste deel van de middag)
Kosten	€ 345,- (inclusief het boek: 'Vandereycken, W., Hoogduin, C.A.L. & Emmelkamp, P.M.G. (2006). <i>Handboek psychopathologie II: Klinische praktijk</i> . Houten: Bohn Stafleu van Loghum', koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Bedrijfs- en verzekeringsartsen, (eerstelijns- en Gz-)psychologen, gedragstherapeuten, bedrijfs- en maatschappelijk werkers en re-integratiedeskundigen.
Accreditatie	- is toegekend door: NIP (4 punten behandeling, 4 punten diagnostiek en 1 punt overig), VGCT (3 punten) - wordt aangevraagd bij: AbSg (eerder toegekend: 6 punten nascholing sociale geneeskunde algemeen), BAMw (eerder: 2,2 registerpunten vrije ruimte maatschappelijk werk)

Behandeling van chronische suïcidaliteit

Chronische suïcidaliteit kan jarenlang bestaan, met soms dagelijks gedachten aan de dood en met meerdere suïcidepogingen door de jaren heen. Vaak gaat het om mensen met langdurige, ernstige psychiatrische problematiek. De suïcidale motivatie loopt uiteen van niet te verdragen wanhoop, suïcidaliteit als levensstijl, tot een troostend ‘flirten met de dood’. De behandeling van chronische suïcidaliteit vraagt een heel andere houding dan die bij acute suïcidaliteit is geboden: geduld tegenover actie. Een van de belangrijke opgaven is het langdurig onder controle houden van tegenoverdracht, met name gevoelens van onmacht en agressie. Daarnaast moeten acute episodes worden onderkend. Aan de hand van praktische voorbeelden krijgt u in deze workshop inzicht in (de behandeling van) de chronisch suïcidale patiënt, ‘s middags met behulp van een professionele acteur.

Datum	31 oktober 2014 <i>of</i> 29 april <i>of</i> 20 november 2015
Docent	drs. J.B. van Luyn en acteur
Kosten	€ 325,- (inclusief het boek: ‘Kerkhof, A.J.F.M. & Luyn, B. van (2010). <i>Suïcidepreventie in de praktijk</i> . Houten: Bohn Stafleu van Loghum’, syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Psychiaters, klinisch psychologen, (eerstelijns- en Gz-)psychologen, gedragstherapeuten, sociaal psychiatrisch verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten.
Accreditatie	- is toegekend door: FGzP (5 punten), NIP (3 punten diagnostiek, 3,5 punten behandeling), VGcT (6 punten), NVvP (6 punten voor 31-10-2014) - wordt aangevraagd bij: NVvP (voor 29-4-2015 + 20-11-2015), V&V en Register Zorgprofessionals (eerder toegekend: 6 punten Scholing Consultatieve Psychiatrie, Scholing GGz, Scholing Jeugdverpleegkunde, Scholing SPV), VSR (eerder: 6 punten Scholing verpleegkundig specialist geestelijke gezondheidszorg)

Burn-out: diagnostiek en behandeling

In deze workshop wordt ingegaan op de kenmerken van burn-out en van psychische stoornissen en de daarbij voorkomende symptomen die elkaar kunnen overlappen. Daarnaast wordt aandacht geschonken aan de differentiële diagnostiek met behulp van diagnostische beslisbomen. Centraal staat de vraag: ‘Hoe moet een patiënt met burn-out weer leren leven?’

Datum	25 november 2014 <i>of</i> 28 april <i>of</i> 8 december 2015
Docent	mw. drs. S. Kriens
Kosten	€ 300,- (inclusief het boek: ‘Hoogduin, C.A.L. et al. (2001). <i>Behandlungsstrategieën bij burn-out</i> . Houten: Bohn Stafleu van Loghum’, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Bedrijfsartsen, (eerstelijns-)psychologen, gedragstherapeuten, bedrijfsmaatschappelijk werkers en re-integratiedeskundigen.
Accreditatie	- is toegekend door: BAMw (3,1 registerpunten opleidingstraject Maatschappelijk werk) - wordt aangevraagd bij: AbSg (eerder toegekend: 6 punten nascholing bedrijfsgeneeskunde), NIP (eerder: 3 punten behandeling, 2 punten diagnostiek en 1 punt overig), VGcT (eerder: 6 punten)

Complexe persoonlijkheidsproblematiek in de psychiatrie | Tweedaagse workshop | NIEUW

Mensen met een persoonlijkheidsstoornis hebben over het algemeen veel baat bij behandeling. Van een aantal therapeutische interventies is de effectiviteit nu ook in wetenschappelijk onderzoek aangetoond. Bij sommige mensen met een persoonlijkheidsstoornis zijn de problemen evenwel zo ernstig dat behandeling niet werkt, nauwelijks tot stand komt, snel stopt of ontwricht. Zij worden tot de zogenaamde EPA (Ernstige Psychiatrische Aandoeningen) gerekend: een groep mensen met als

gemeenschappelijk kenmerk complexe psychopathologie, veel comorbiditeit, ernstige problemen op elk levensdomein en veelal een 'gebroken' hulpverleningsverleden.

Het leven van mensen met een EPA Persoonlijkheidsstoornis (EPA-PD) is gekenmerkt door veelvuldige crises; hun behandeling wordt gekenmerkt door rupturen in de vorm van strijd, suïcidereiging, opnames, wanhoop van naastbetrokkenen en soms machteloosheid bij hulpverleners. Ze vormen vaak de meest zorgintensieve groep van FACT-populaties. Er is nauwelijks evidentie over welke behandeling geschikt is. Maar er groeit consensus over wat we bij deze mensen zouden moeten doen en laten, en die best practice vormt de basis voor deze tweedaagse intensieve workshop die wordt geleid door twee experts op dit terrein.

Data	13 en 27 november 2014 <i>of</i> 19 maart en 9 april 2015 <i>of</i> 1 en 15 oktober 2015
Docenten	drs. J.B. van Luyn (dag 1) en dr. A.J.A. Kaasenbrood (dag 2) (plus inzet van professionele acteurs)
Kosten	€ 575,- (inclusief syllabus, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	Gz-psychologen, klinisch psychologen, psychiaters, gedragstherapeuten, sociaal psychiatrisch verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten.
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij: FGzP, NIP, NVvP, V&V en VSR

Conversiestoornissen | Tweedaagse workshop | NIEUW

Patiënten met trillingen, schokken, die niet meer kunnen lopen of niet meer kunnen zien of die maar vanuit het niets een aanval krijgen die lijkt op een epileptisch insult. Als er bij neurologisch onderzoek geen bijzonderheden worden gevonden, dan praat je over een conversiestoornis. Patiënten met dit soort klachten worden vaak als lastig en moeilijk beschouwd. Hulpverleners weten zich meestal geen raad met deze patiëntenpopulatie. In deze tweedaagse workshop wordt u geschoold in de behandeling van conversiestoornissen door middel van hypnose, katalepsie-inductie en shaping-technieken. Door het tonen van dvd-fragmenten en demonstraties wordt er uitgebreid stilgestaan bij de diverse technieken. De doelstelling van deze tweedaagse is dat u na afloop in staat bent om bovenstaande technieken zelf toe te passen bij patiënten met een conversiestoornis.

Data	8 juni en 29 juni 2015 <i>of</i> 7 september en 5 oktober 2015
Docent	mw. drs. M.I. Tibben
Kosten	€ 525,- (inclusief het boek: 'Hoogduin, C.A.L. (2007). <i>Psychologische interventies bij conversiestoornissen</i> . Amsterdam: Boom', koffie/thee en lunches)
Doelgroep	Gz-psychologen, klinisch psychologen, psychiaters, gedragstherapeuten, sociaal psychiatrisch verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten.
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij: FGzP, NIP, NVvP, VSR en V&V

Diagnostisch onderzoek naar autismespectrumstoornissen bij volwassenen | Tweedaagse workshop

De kennis over autismespectrumstoornissen (ASS) bij normaal intelligente volwassenen is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Toch worstelen veel klinici met het proces van diagnostisch onderzoek bij deze populatie.

Tijdens deze workshop worden zowel theoretische als praktische handvatten geboden bij het diagnosticeren van ASS bij volwassenen. Aan het begin van de workshop wordt het theoretisch referentiekader besproken. Hierbij komen de meest recente onderzoeksbevindingen aan de orde en wordt besproken hoe ASS in de DSM-5 geïnclassificeerd worden. Aansluitend zal aandacht worden besteed

aan het anamnestic gesprek. Hiertoe zal gebruik gemaakt worden van een semigestructureerd interview gebaseerd op de DSM-5 criteria.

Data	19 en 26 november 2014 <i>of</i> 3 en 10 maart 2015 <i>of</i> 17 en 24 november 2015
Docent	mw. dr. A.A. Spek
Kosten	€ 480,- (inclusief syllabus en lunches)
Doelgroep	Gedragstherapeuten, (eerstelijns)psychologen, klinisch psychologen, psychiaters, maatschappelijk werkers en sociaal psychiatrisch verpleegkundigen.
Accreditatie	19-11-2014: - is toegekend door: FGzP kp (10 punten), NIP (eerstelijnspsychologie, 14 punten diagnostiek, 4 punten behandeling), BAMw (6,55 registerpunten Opleidingstraject Maatschappelijk werk), NIP K&J/OG (12 punten herregistratie), VGCT (12 punten) en V&V en Register Zorgprofessionals (12 punten Scholing GGz, Scholing SPV) - wordt aangevraagd bij: NVvP (eerder toegekend: 12 punten) en VSR (eerder: 12 punten) 3-3-2015 + 17-11-2015: - is toegekend door: FGzP en NIP - wordt aangevraagd bij: BAMw, NIP K&J/OG, VGCT, V&V en Register Zorgprofessionals, NVvP en VSR

Dialectische Gedragstherapie (DGT) bij de borderline persoonlijkheidsstoornis

CCD biedt, in samenwerking met Dialexis Advies, een workshop aan op het gebied van behandeling van persoonlijkheidsstoornissen, waarbij specifiek aandacht besteed wordt aan de behandeling van ernstige (borderline) persoonlijkheidsstoornissen. DGT is een programma dat oorspronkelijk ontwikkeld is voor de behandeling van ernstige, chronisch suïcidale patiënten die lijden aan een borderline persoonlijkheidsstoornis.

Datum	29 oktober 2014 <i>of</i> 11 september 2015
Docent	mw. dr. L.M.C. van den Bosch
Kosten	€ 300,- (inclusief het boek: 'Bosch, W. van den, et al. (2007). <i>Handboek Dialectische Gedragstherapie, de Klinische Praktijk</i> . Amsterdam: Pearson', syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Psychologen, gedragstherapeuten, psychiaters.
Accreditatie	- is toegekend door: NIP (2 punten diagnostiek, 3,5 punten behandeling, 1 punt overig), FGzP kp (4 punten, voor 29-10-2014), VGCT (6 punten) - wordt aangevraagd bij: FGzP (voor 11-9-2015), NVvP (eerder toegekend: 6 punten)

Dissociatieve stoornissen: behandeling in de praktijk

In deze workshop wordt ingegaan op de symptomen van een dissociatieve stoornis (DIS, DSNAO), de etiologie zal worden besproken en hoe deze vaak ingewikkelde stoornis kan worden behandeld. Naast de differentiële diagnostiek wordt ingegaan op het belang van het hanteren van een model om de stoornis te kunnen begrijpen en hoe dit leidt tot uitgangspunten die de inzet van de behandeling vorm moeten geven. Belangrijk in het model is zowel het hanteren van de realiteit (het zijn van één persoon) als van de beleevingswereld (de patiënt beleeft zich in verschillende 'personen').

Het in balans houden van deze dichotomie is het uitgangspunt. Mogelijke interventies zullen worden gepresenteerd vanuit dit model. De therapeutische relatie, die vanwege de vaak aanwezige hechtingsproblematiek onder druk kan komen staan, zal veel aandacht krijgen. De valkuilen die men in het proces van behandeling kan tegenkomen worden besproken. Van de deelnemers wordt verwacht dat zij eigen casuïstiek inbrengen om aan de hand van deze voorbeelden het model in de praktijk te kunnen brengen.

Datum	9 december 2014 <i>of</i> 24 juni 2015
Docent	drs. R. Vroon
Kosten	€ 300,- (inclusief syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Therapeuten werkzaam in de GGz.
Accreditatie	- is toegekend door: FGzP (5 punten, voor 9-12-2014), NIP (2,5 punten behandeling, 2 punten diagnostiek, 2 punten overig), NVVP (6 punten nascholing psychiatrie) - wordt aangevraagd bij: FGzP (voor 24-6-2015)

DSM-5: plaatsbepaling, doel, structuur, inhoud en gebruik

Deel 1 (ochtend): interactieve presentatie door de docent over de DSM-5, waarin aandacht voor:

- plaatsbepaling DSM-5 met (inter)nationale kritieken vanuit vakbroeders
- verschil classificatie en diagnose
- ‘nature-nurture’ in de DSM-5
- verschillen DSM-IV TR en DSM-5
- doel, structuur, inhoud en gebruik DSM-5
- maken van beschrijvende diagnoses en deze ‘vertalen’ in DSM-5 classificaties
- casuïstische voorbeelden van beschrijvende diagnoses met ‘vertaling’ in DSM-5 classificaties met toelichting en plenaire discussie

Deel 2 (middag): oefenen met casuïstiek

- in subgroepen werken de deelnemers casuïstiek van de docent uit in een beschrijvende diagnose en ‘vertaling’ in DSM-5 classificatie (keuze uit casuïstiek op gebied K&J, volwassenen, ouderen, verslaving en forensische psychiatrie)
- de resultaten van de subgroepen worden plenair besproken en vergeleken
- per casus wordt vervolgens de uitgewerkte beschrijvende diagnose en ‘vertaling’ in DSM-5 classificatie, die de docent heeft opgesteld, besproken en uitgereikt aan de deelnemers
- naast enkele ronden in subgroepen van casuïstiek zoals hiervoor beschreven, kunnen deelnemers specifieke vragen over eigen casuïstiek stellen in een plenaire vraag/antwoord ronde

Vooraf

Deelnemers hebben de syllabus gelezen over ‘DSM-5, notitie over doel, structuur, inhoud en gebruik van de DSM-5’ van Ton van Heugten, juli 2014 (deze syllabus wordt door CCD vooraf verstrekt). De deelnemers beschikken ieder over een exemplaar van ‘Beknopt overzicht van de criteria DSM-5’: American Psychiatric Association (2014). *Beknopt overzicht van de criteria (DSM-5). Nederlandse vertaling van de Desk Reference to the Diagnostic Criteria from DSM-5®*. Amsterdam: Boom.

Datum	10 oktober 2014 <i>of</i> 13 mei 2015 <i>of</i> 2 november 2015
Docent	drs. A.A.T. van Heugten
Kosten	€ 215,- (inclusief syllabus en lunch)
Doelgroep	Klinisch psychologen, psychotherapeuten, (Gz-)psychologen, K&J psychologen, orthopedagogen.
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij: FGzP, NIP, NIP K&J/NVO

DSM-5 en functionele mogelijkheden voor bedrijfs- en verzekeringsartsen |

NIEUW

Doelen

Bedrijfs- en verzekeringsartsen beter in staat stellen om:

- DSM-5 classificaties van psychiatrische aandoeningen, die de behandelende sector over cliënten heeft opgesteld, te kunnen beoordelen op de mate waarin de classificaties voldoende onderbouwd zijn en welke beperkingen kunnen samenhangen met deze classificaties
- in samenhang met de DSM-5 classificatie, de vertaling te kunnen maken naar beperkingen/functionele mogelijkheden

Vooraf

Deelnemers bereiden ieder een geanonimiseerde casus voor, waarmee tijdens de cursus geoefend wordt in het beoordelen van de mate waarin de DSM-classificaties voldoende onderbouwd zijn door de behandelende sector en in het beoordelen van de vertaling naar beperkingen/functionele mogelijkheden. De casusbeschrijving heeft maximaal 500 woorden en bevat informatie over (a) de vraagstelling aan de bedrijfs-/verzekeringsarts, (b) de betreffende psychiatrische symptomatologie (aard, ernst, duur, beloop) en (c) de functionele beperkingen.

Deelnemers hebben de syllabus gelezen over 'DSM-5, notitie over doel, structuur, inhoud en gebruik van de DSM-5' van Ton van Heugten, juli 2014 (deze syllabus wordt door CCD vooraf verstrekt).

Deelnemers beschikken ieder over een exemplaar van 'Beknopt overzicht van de criteria DSM-5': American Psychiatric Association (2014). *Beknopt overzicht van de criteria (DSM-5). Nederlandse vertaling van de Desk Reference to the Diagnostic Criteria from DSM-5®*. Amsterdam: Boom.

Datum	8 september 2014 <i>of</i> 8 juni 2015
Docenten	drs. A.A.T. van Heugten en mw. drs. M. van Heugten-Hoogendoorn
Kosten	€ 300,- (inclusief syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Bedrijfs- en verzekeringsartsen.
Accreditatie	- is toegekend door: AbSg (6 punten nascholing bedrijfsgeneeskunde, nascholing verzekeringsgeneeskunde)

EFT: relatietherapie en EMDR | NIEUW

Relatietherapie EFT (Emotionally Focused Therapy) richt zich op het herkennen en begrijpen van patronen binnen relaties, het benoemen van angsten en behoeftes binnen dit patroon en het leren uit dit patroon te stappen en hulp, steun & begrip te vragen. EFT richt zich op onderliggende hechtingsbehoeften van twee partners. Deze hechting kan beschadigd zijn door vervelende ervaringen binnen de relatie, maar mogelijk ook door vervelende ervaringen uit het verleden. In deze workshop ligt de nadruk op het invoegen van de EMDR binnen de relatietherapie.

Datum	19 november 2014 <i>of</i> 11 maart 2015 <i>of</i> 23 september 2015
Docent	mw. drs. I. Spierts
Kosten	€ 300,- (inclusief het boek: 'Johnson, S. (2012). <i>Houd me vast: zeven gesprekken voor een hechte(re) en veilige relatie</i> . Utrecht: Kosmos', koffie/thee en lunch)
Doelgroep	EMDR-therapeuten die minimaal de EMDR basis cursus hebben afgerond en in hun praktijk relatieproblematiek behandelen.
Accreditatie	19-11-2014 + 11-3-2015: - is toegekend door: FGzP (6 punten), NIP (5,5 punten behandeling, 1 punt diagnostiek), VEN (6 punten) 23-9-2015: - is toegekend door: VEN - wordt aangevraagd bij: FGzP, NIP

e-Mental Health: basiscursus voor online hulp bij psychische klachten

Experimenten met computers en therapie zijn bijna zo oud als de computer, maar e-Mental Health nam pas echt een vlucht met de ontwikkeling van het world wide web midden jaren '90. Inmiddels zijn er zoveel initiatieven dat het soms moeilijk is door de bomen het bos te zien. De beschikbare programma's variëren van zelfhulp, via begeleide zelfhulp tot (geprotocolleerd) online behandelen. De meeste online behandelingen omvatten methoden en technieken uit de cognitieve gedragstherapie, zoals psycho-educatie, registratie, cognitieve herstructurering en oefenen met nieuw gedrag en zelfcontrole. Wanneer er sprake is van begeleide vormen van online hulp, vraagt dit van de therapeut in kwestie specifieke vaardigheden.

Datum	11 december 2014 <i>of</i> 21 mei 2015 <i>of</i> 3 december 2015
Docenten	drs. B. Schrieken of mw. drs. H.W.E. Post
Kosten	€ 300,- (inclusief syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	(Gz- en eerstelijns)psychologen, huisartsen, klinisch psychologen, psychotherapeuten, cognitief gedrags-therapeuten, psychiaters en sociaal psychiatrisch verpleegkundigen.
Accreditatie	11-12-2014 + 21-5-2015: - is toegekend door: ABAN (6 punten Algemene scholing cluster 1, 2 en 3), V&V en Register Zorgprofessionals (6 punten Scholing SPV) - wordt aangevraagd bij: NIP, VGCT 3-12-2015: - wordt aangevraagd bij: ABAN, NIP, VGCT, V&V

Interpersoonlijke psychotherapie bij depressieve adolescenten | Driedaagse workshop

IPT is een behandelmethode die vanaf de jaren '70 wordt toegepast bij depressieve patiënten. De behandelmethode is goed onderzocht en is effectief. Met het toenemen van het besef dat bij adolescenten ook regelmatig depressies kunnen voorkomen, is er ook een specifiek protocol gemaakt voor deze groep (Mufson, 2004). In Nederland wordt er nog maar spaarzaam mee gewerkt. Deze workshop van drie dagen geeft bij 100% aanwezigheid recht op het aspirant-lidmaatschap van de Nederlandse Vereniging voor IPT.

Data	2 en 3 oktober en 8 december 2014 <i>of</i> 9 en 10 juni en 1 september 2015
Docenten	drs. K. Jonker en mw. drs. C. Gunning
Kosten	€ 810,- (inclusief het boek: 'Blom, M., Peeters, F. & Jonker, K. (2011). <i>Leerboek interpersoonlijke psychotherapie</i> . Houten: Bohn Stafleu van Loghum', syllabus, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	(Gz- en eerstelijns)psychologen, psychotherapeuten, gedragstherapeuten en psychiaters.
Accreditatie	- is toegekend door: FGzP kp (18 punten), NIP (3 punten diagnostiek, 12 punten behandeling, 3 punten overig), NVvP (18 punten nascholing psychiatrie), VGCT (18 punten)

Inventiviteit en creativiteit bij psychologische interventies (impact technieken)

Het domein van de psychotherapie is de laatste tijd gedomineerd door effectstudies en behandelprotocollen. Dat heeft er toe geleid dat wetenschappelijke inzichten meer dan vroeger de toetssteen zijn geworden voor het therapeutisch handelen. Ervaring, kunde en oude waarden zijn verschoven naar de tweede plaats. Toch blijkt de praktijk van de toepassing van een behandelprotocol per therapeut te verschillen. Sommige therapeuten slagen erin patiënten te boeien, inzichten bij te brengen en goed te motiveren. Het is echter ook mogelijk behandelingen een boost te geven door gebruik te maken

van een aantal kleine concrete en vaak eenvoudige technieken. Deze impact technieken bestaan uit metaforen, visualisaties en heel kleine opdrachten.

Datum	25 september 2014 <i>of</i> 30 april 2015
Docent	drs. R.A.A. Rogiers
Kosten	€ 300,- (inclusief het boek 'Rogiers, R.A.A. & Van den Abbeele, D. (2012). <i>Eerst zien en dan...: impact techniques</i> . Gent: Academia', syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Psychologen, psychiaters en maatschappelijk werkers.
Accreditatie	- is toegekend door: BAMw (3 registerpunten opleidingstraject maatschappelijk werk), NIP (1,5 punten behandeling, 4 punten diagnostiek, 1 punt overig), VGcT (6 punten) - wordt aangevraagd bij: NVvP (eerder toegekend: 6 punten)

Kortdurende psychologische interventies | Tweedaagse workshop

Meer dan 60% van de behandelingen in de GGz neemt minder dan 10 sessies in beslag. Naast fenomenen als no show en drop out is de reductie van de behandelduur ook te danken aan het feit dat de techniek en de theorievorming met betrekking tot kortdurende psychotherapie zich verder hebben ontwikkeld. Tijdens de workshop wordt een model van kortdurende psychotherapie gepresenteerd dat in de vorm van een stappenplan de patiënt helpt om zo snel mogelijk controle over de klachten en over het eigen doen en laten (gedrag, cognities, copingstijl) te herkrijgen en te verbeteren. Het model is uitgewerkt in de vorm van een protocol. In een onafhankelijk uitgevoerde RCT is aangetoond dat het model effectief en efficiënt is bij de behandeling van klachten in het brede domein van angst- en stemmingsstoornissen.

Data	10 en 31 oktober 2014 <i>of</i> 31 maart en 21 april 2015 <i>of</i> 17 november en 15 december 2015
Docenten	drs. P.B.M. Rijnders en mw. drs. C.P. Vossen
Kosten	€ 545,- (inclusief de boeken: 'Rijnders, P.B.M. & Heene, E. (2010). <i>Kortdurende psychologische interventies voor de eerste lijn</i> . Amsterdam: Boom' en 'Rijnders, P.B.M., Heene, E. & Boone, F. (2013). <i>Behandelprotocol van probleem naar oplossing</i> . Amsterdam: Boom', koffie/thee en lunches)
Doelgroep	(Eerstelijns-)psychologen, Gz-psychologen, gedragstherapeuten, klinisch psychologen, psychotherapeuten, psychiaters, maatschappelijk werkers, bedrijfsartsen, sociaal psychiatrisch verpleegkundigen en andere hulpverleners in de GGz.
Accreditatie	- is toegekend door: BAMw (3,4 registerpunten vrije ruimte maatschappelijk werk en agogen), FGzP (6 punten) - wordt aangevraagd bij: AbSg (eerder toegekend: 12 punten), NIP (eerder: 13 punten behandeling, 7 punten diagnostiek), NVvP (eerder: 12 punten), NVvPO (eerder: 12 punten), VGcT (eerder: 12 punten), V&V (eerder: 12 punten scholing GGz, scholing SPV)

Kortdurende Oplossingsgerichte Psychotherapie voor de basis GGz - POH | Driedaagse workshop | **NIUW**

Vanaf 2014 is de basis GGz van kracht in Nederland. Het (kwantitatieve) zwaartepunt van behandelen komt te liggen bij de POH GGz en bij de behandelaren die de generalistische basis GGz (max. 12 sessies) uitvoeren. Beiden krijgen een prominente rol in de nieuwe GGz structuur. Deze rol, als ondersteuner van de huisarts en als kortdurend behandelaar, betreft zowel triage en (differentiaal) diagnostiek als het behandelen van mensen met zeer uiteenlopende milde tot matig ernstige psychische klachten en stoornissen. Ook het begeleiden (vinger aan de pols) van patiënten met gestabiliseerde chronische stoornissen en hun omgeving hoort tot de taak van de POH/basis GGz. Binnen de uitvoering van de POH/basis/generalistische GGz wordt aan het KOP concept een centrale plaats toebedeeld. In deze cursus leren cursisten het toepassen van het KOP concept in algemene zin.

Opzet	De cursus omvat 3 verplichte bijeenkomsten van 6 uur exclusief pauzes en 5 facultatieve bijeenkomsten van ieder 6 uur exclusief pauzes.
Data	3 en 17 juni en 1 juli of 2, 16 en 30 november 2015
Hoofddocent	drs. P.B.M. Rijnders
Kosten	€ 875,- (inclusief syllabus, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	POH GGz en behandelaren die de generalistische basis GGz (max. 12 sessies) uitvoeren.
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij: NVvPO

Mentaliseren bevorderende interventies bij persoonlijkheidsstoornissen en hechtingsproblematiek | Tweedaagse workshop

Mentalization Based Treatment (MBT) is één van de bewezen effectieve vormen van psychotherapie voor cluster B persoonlijkheidsproblematiek en heeft zijn wortels in de hechtingstheorie. Behalve empirisch en theoretisch goed onderbouwd, is deze behandelvorm ook aantrekkelijk voor de behandelaar door de vrijheid bij het ontwikkelen van eigen stijl als therapeut, de gerichtheid op een gelijkwaardige behandelrelatie en het explorerende en op de beleving van de patiënt gerichte karakter. In deze tweedaagse workshop wordt uitgebreid kennisgemaakt met de theorie en praktijk van de MBT op een praktische en laagdrempelige wijze.

Data	4 november en 16 december 2014 of 29 mei en 26 juni 2015
Docenten	mw. drs. K.A. Hijmans en drs. M.K.L. Le Hong
Kosten	€ 510,- (inclusief het boek: 'Allen, J.G., Fonagy, P. & Bateman, A.W. (2008). <i>Mentaliseren in de klinische praktijk</i> . Amsterdam: Nieuwezijds', syllabus, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	Professionals werkzaam in de GGz; verpleegkundigen en verzorgenden, psychiaters, psychologen, klinisch neuropsychologen, klinisch psychologen en psychotherapeuten, Gz-psychologen, SPV'en en vaktherapeuten.
Accreditatie	- is toegekend door: FGzP (6 punten), NIP (13 punten behandeling), SRVB (4 punten, voor workshop 2014) - wordt aangevraagd bij: NVvP, V&V (eerder toegekend: 12 punten), SRVB (voor workshop 2015)

Mindfulness bij volwassenen met autisme | Driedaagse workshop

Ondanks de toegenomen kennis over autisme bij volwassenen, is er nog weinig bekend over passende behandeling. Doorgaans worden interventies vooral gericht op het veranderen van de omgeving, maar slechts weinig op technieken die volwassenen met autisme zelf kunnen gebruiken om hun lijdensdruk te verminderen.

Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat mindfulness-based stress reduction mensen met autisme helpt om gedachten los te laten, minder somberheidsklachten te ervaren en om beter lichamelijke en psychische grenzen aan te voelen. Tijdens de training leren zij actief hun aandacht richten op verschillende focussen (zoals de ademhaling en het lichaam) en leren zij hoe en waar zij de meditatietechnieken kunnen toepassen.

Mensen met autisme verwerken informatie op hun eigen specifieke manier en zijn vaak gevoelig voor prikkels (zie ook de criteria van autisme in de DSM-5). Hierdoor is het van belang dat zij de mindfulness technieken op een passende manier aangeboden krijgen.

Data	7, 14 en 21 april 2015 of 29 september, 6 en 13 oktober 2015
Docent	mw. dr. A.A. Spek
Kosten	€ 995,- (inclusief het boek: 'Spek, A.A. (2010). <i>Mindfulness bij volwassenen met autisme</i> . Amsterdam: Hogrefe', koffie/thee en lunches)

Locatie	Deze workshop vindt plaats op een locatie in Utrecht.
Doelgroep	Hulpverleners die ervaring hebben met autisme, (klinisch-, Gz-, eerstelijns- en basis) psychologen, psychotherapeuten, bedrijfs- en verzekeringsartsen en psychiaters.
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij: BAMw (eerder toegekend: 6 registerpunten opleidingstraject maatschappelijk werk, agogen en jeugdzorgwerker), FGzP (eerder: 11 punten), NIP (eerder: 18 punten behandeling), NVvP (eerder: 18 punten), SRVB (eerder: 6 punten), VGct (eerder: 18 punten), V&V en Register Zorgprofessional (eerder: 18 punten scholing GGz, scholing SPV, scholing verstandelijk gehandicapten zorg), VSR (eerder: 18 punten)

Mindfulness voor professionals in de GGz

Deze workshop laat professionals binnen de GGz kennismaken met de basisprincipes van mindfulness, een oorspronkelijk oosterse benadering. Mindfulness wordt hier gepresenteerd als een specifieke aandachtstraining om tot meer bewustwording van het hier-en-nu te komen. De benadering vanuit mindfulness leert deelnemers om beter om te gaan met de onvermijdelijke stress van het leven en creëert daarnaast een verhoogde herkenning van automatische patronen in denken, voelen en handelen, de zogeheten automatische piloot van waaruit men vaak geneigd is te functioneren.

Datum	3 oktober 2014 <i>of</i> 27 mei 2015
Docent	mw. drs. V. Hamelryckx
Kosten	€ 300,- (inclusief het boek: 'Maex, E. (2006). <i>Mindfulness, In de maalstroom van je leven</i> . Tielt: Lannoo', koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Professionals werkzaam in de GGz.
Accreditatie	- is toegekend door: NIP (eerstelijnspsychologie, 4 punten behandeling, 2 punten overig)

Motiveringsstrategieën

Het succes van evidence-based behandeling van psychische problemen, wekt het vermoeden dat het de therapeut is die patiënten met effectieve behandeltechnieken beter maakt. Dat is maar ten dele zo. Eerder is het zo dat de patiënt het zware werk doet en niet de therapeut. De therapeut heeft voornamelijk de rol ervoor te zorgen dat de patiënt aan het werk gaat. Daartoe introduceert de therapeut geloofwaardige (en hopelijk ook werkzame) technieken, weet hij patiënten te bewegen om actief met deze technieken aan de slag gaan, spoort hij patiënten aan om vol te houden en helpt hij hen om ook daadwerkelijk baat te hebben van de effecten van deze technieken. Het belangrijkste middel van de therapeut daartoe is de relatie met de patiënt.

Datum	7 november 2014 <i>of</i> 5 juni 2015
Docenten	prof. dr. G.P.J. Keijsers & mw. drs. C.J.C. Vossen
Kosten	€ 300,- (inclusief het boek: 'Keijsers, G.P.J., Vossen, C.J.C. & Keijsers, L.H.A. (2012). <i>Helpen veranderen: motiveringsstrategieën in de psychotherapie</i> . Amsterdam: Boom', koffie/thee en lunch)
Doelgroep	(Gz-)psychologen, klinisch psychologen/psychotherapeuten, psychiaters, psychologen, verpleegkundig specialisten, gedragstherapeuten, bedrijfsartsen, huisartsen, maatschappelijk werkers en vaktherapeuten.
Accreditatie	- is toegekend door: BAMw (3 punten opleidingstraject agogen, jeugdzorgwerker en maatschappelijk werk), SRVB (2 punten, voor workshop 7-11-2014) - wordt aangevraagd bij: ABAN (o.a. ABC1, CvAH, AbSg, NVvP), FGzP (eerder toegekend: 5 punten), NIP, SRVB (voor workshop 5-6-2015), VGct, VSR (eerder: 6 punten), V&V

Narcisme begrijpen en hanteren: een nieuw model en eenvoudige interventies

Narcistische patiënten zijn niet geliefd. Wanneer ze al in therapie komen, ontstaat er vaak een min of meer openlijke machtsstrijd of wordt er uiterst behoedzaam gemanoeuvreed om problemen in de therapeutische relatie te voorkomen. De literatuur over narcisme biedt weinig houvast vanwege de onoverzichtelijke hoeveelheid theorieën, symptomen, subtypen en weinig wetenschappelijk gefundeerde behandelmogelijkheden die er worden gepresenteerd.

Tijdens het ochtendgedeelte van deze workshop wordt 'de narcistische cirkel' gepresenteerd en geïllustreerd. Dit is een nieuw model dat is gebaseerd op een samenvatting van de literatuur over narcisme. Narcisme wordt gezien als een verslavend patroon van jezelf opblazen, gebrekkige wederkerigheid en anderen afstoten. Dit alles gebeurt op een instabiele psychische basis die getypeerd wordt door een teveel of een overvloed aan zogenaamde 'symbiotische oersoep'.

Tijdens het middagedeelte worden eenvoudige cognitief gedragstherapeutische interventies gepresenteerd en wordt er geoefend om de verschillende onderdelen van de narcistische cirkel beter te hanteren. Deze dag geeft voldoende informatie om narcisme beter te begrijpen en beter te behandelen. Deelnemers zullen een behandeling van mensen met narcistische problematiek hierdoor met meer vertrouwen tegemoet zien.

Datum	8 oktober 2014 <i>of</i> 17 maart <i>of</i> 23 juni <i>of</i> 18 november 2015
Docent	dr. M.T. Appelo
Kosten	€ 300,- (inclusief het boek: 'Appelo, M.T. (2013). <i>Een spiegel voor narcisten</i> . Amsterdam: Boom', koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Gedragstherapeuten, (eerstelijns- en Gz-)psychologen, klinisch psychologen, psychiaters, maatschappelijk werkers, sociaal psychiatrisch verpleegkundigen en bedrijfsartsen.
Accreditatie	<p>8-10-2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - is toegekend door: BAMw (2 registerpunten opleidingstraject maatschappelijk werk), FGzP (4 punten), NIP (3 punten diagnostiek, 3,5 punten behandeling), NVvP (6 punten), VGCT (6 punten) - wordt aangevraagd bij: AbSg (eerder toegekend: 6 punten), V&V (eerder: 6 punten) <p>17-3-2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> - is toegekend door: BAMw, FGzP, NIP, VGCT - wordt aangevraagd bij: AbSg, NVvP, V&V <p>23-6-2015 + 18-11-2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wordt aangevraagd bij: AbSg, BAMw, FGzP, NIP, NVvP, VGCT, V&V

Omgaan met moeilijke mensen voor professionals

Mensen die moeilijk zijn in de omgang, iedereen kent ze. Maar weet men ook hoe met ze om te gaan? Zeker voor leidinggevend is het van belang op een goede manier met verschillende typen mensen om te gaan. Een goede manager kan zich aanpassen aan de persoonlijkheid die tegenover hem of haar staat en kan op die manier een weg vinden in het aansturen en motiveren van diverse typen mensen. Dit geldt echter ook voor beroepsgroepen, zoals psychologen, artsen, personeelsfunctionarissen en leidinggevend, die dagelijks in interactie zijn met mensen. Het doel van de workshop is leren omgaan met moeilijke mensen en situaties.

Datum	21 november 2014 <i>of</i> 5 juni <i>of</i> 4 december 2015
Docent	drs. W.A. Hoogduin
Kosten	€ 300,- (inclusief het boek: 'Hoogduin, C.A.L. & Hoogduin, W.A. (red.) (2007). <i>Omgaan met moeilijke mensen; naar een professionele aanpak</i> . Amsterdam: Boom', koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Bedrijfs- en verzekeringsartsen, personeelsfunctionarissen, arbeidsdeskundigen, bedrijfsmaatschappelijk werkers, gedragstherapeuten, HR-Managers, leidinggevend en (eerstelijns-)psychologen.

Accreditatie 21-11-2014:

- is toegekend door: AbSg (6 punten bedrijfs- en verzekeringsgeneeskunde), BAMw (2,5 registerpunten opleidingstraject maatschappelijk werk, agogen en jeugdzorgwerker), NIP (6 punten behandeling, punten diagnostiek), SKO (2 punten), VGCT (3 punten)

5-6-2015 + 4-12-2015:

- is toegekend door: BAMw, NIP, VGCT
- wordt aangevraagd bij: AbSg, SKO

Piekeren: groepsprogramma rond piekeren | Een train de trainer workshop |

NIEUW

In de hedendaagse wetenschappelijke literatuur wordt veel belang gehecht aan de rol van repetitief negatief denken (piekeren, rumineren) als kwetsbaarheidsfactor bij tal van psychiatrische klachten zoals angst- en stemmingsstoornissen, eetproblematiek, complexe rouw.

Vanuit die bevinding ontwikkelden wij met een aantal collega's gedragstherapeuten op het Centrum voor Angst- en Stemmingsstoornissen UZ-Gent, een training rond anders leren omgaan met piekeren. Deze training combineert psycho-educatie met basisoefeningen rond cognitieve strategieën, aandachtstraining (geïnspireerd door mindfulness) en gedragsopdrachten. Er is ook een sessie geïnspireerd door de positieve psychologie.

Vernieuwend is zeker de link met recente bevindingen uit de neuropsychologie. Het 'Groepsprogramma rond piekeren' wordt in een groep gegeven en telt 8 sessies van 90 minuten. Naast het verstrekken van de nodige informatie en het aanleren van een aantal strategieën, willen we in de workshop ook aandacht geven aan de didactiek: het betreft immers een zeer interactieve manier van werken. We willen u die didactiek ook aan den lijve laten ervaren. Uiteindelijke bedoeling is dat u na het volgen van deze workshop zelf een training kunt leiden.

Datum	10 oktober 2014 <i>of</i> 1 mei <i>of</i> 9 oktober 2015
Docenten	2014: drs. R.A.A. Rogiers & mw. dr. E. Buytaert 2015: drs. R.A.A. Rogiers
Kosten	€ 300,- (inclusief het boek: Rogiers, R.A.A. et al. (2013). <i>'Loslaten. Ik pieker als ik niet tegenwoordig ben - trainersmanual en werkboek</i> . Gent: Academia', koffie/thee en lunch)
Doelgroep	(Gz-)psychologen, klinisch psychologen/psychotherapeuten, psychiaters en gedragstherapeuten.
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij FGzP, NIP, VGCT, NVvP

Praktijkgerichte workshop cognitieve therapie | Tweedaagse workshop |

NIEUW

Cognitieve therapie is een therapievorm met een duidelijke plaats binnen de verschillende therapeutische stromingen. In feite is cognitieve therapie niet meer los te zien van de gedragstherapie en spreken we over het algemeen van een geïntegreerde stroming: cognitieve gedragstherapie.

In deze workshop zal echter de nadruk liggen op de Cognitieve Therapie binnen deze geïntegreerde behandelvorm.

De workshop zal aandacht geven aan de feitelijke en praktische toepassing van de cognitieve therapie. Er zal gestart worden bij de basis, zoals het opsporen en onderzoeken van cognities. Tevens zal er aandacht besteed worden aan specifieke uitdaagtechnieken. De workshops is praktisch gericht, hetgeen houvast biedt aan en toegevoegde waarde heeft voor de cognitief gedragstherapeutische therapie.

De workshop is geschikt voor psychologen en maatschappelijk werkers met basiskennis van de cognitieve gedragstherapie die graag hun praktische vaardigheden en kennis willen opfrissen en/of uitbreiden.

Data	7 en 8 oktober 2014 <i>of</i> 24 en 25 november 2015
Docenten	mw. drs. A. van der Valle en mw. drs. M.C. Engels
Kosten	€ 525,- (inclusief het basisboek: 'Beck, J.S. (2013). <i>Cognitieve gedragstherapie: theorie en praktijk</i> . Amsterdam: Nieuwezijds', syllabus, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	Psychologen, maatschappelijk werkers.
Accreditatie	- is toegekend door: BAMw (5,2 registerpunten opleidingstraject maatschappelijk werk) - wordt aangevraagd bij: NIP (eerder toegekend: 13 punten behandeling), VGCT

Protocolaire behandelingen voor volwassenen met psychische stoornissen

Tijdens deze workshop wordt er een inleiding gehouden over de protocolaire behandelingen van de meest voorkomende As-I stoornissen. Daarbij komen de volgende stoornissen aan bod: depressie, paniekstoornis, posttraumatische stress stoornis, sociale fobie, specifieke fobie, obsessief-compulsieve stoornis, chronisch vermoeidheid syndroom en de aanpassingsstoornis.

Datum	10 april 2015
Docenten	drs. G. Beldman en/of mw. drs. B. de Lange
Kosten	€ 360,- (inclusief de boeken: 'Keijsers, G., Minnen, A. van & Hoogduin, K. (red.) (2013). <i>Protocolaire behandelingen voor volwassenen met psychische klachten deel 1 en 2</i> . Amsterdam: Boom', syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Bedrijfs- en verzekeringsartsen, (eerstelijns-)psychologen, gedragstherapeuten, bedrijfsmaatschappelijk werkers en re-integratiedeskundigen.
Accreditatie	- is toegekend door: NIP (6,5 punten behandeling), VGCT (6 punten) - wordt aangevraagd bij: AbSg (eerder toegekend: 6 punten nascholing sociale geneeskunde algemeen), BAMw (eerder: 1,6 registerpunten vrije ruimte maatschappelijk werk)

Psychose, djinns, voodoo en interculturele communicatie | NIEUW

Hulpverleners in de GGz krijgen geregeld te maken met (allochtone én autochtone) patiënten en/of hun naasten, die de oorzaak van hun klachten wijten aan bijvoorbeeld een djinn, winti, geest, duivel, voodoo of magie ('iemand heeft mij iets aangedaan'). In de communicatie met zulke patiënten en hun naasten is het de kunst om daar passend op te reageren, zonder de eigen diagnostische en therapeutische kracht uit het oog te verliezen. In het eerste deel van de workshop wordt uitgelegd wat interculturele communicatie is. Dit wordt praktisch uitgewerkt aan de hand van een oefening met het zogenoemde Cultureel Interview. In het tweede deel van de workshop wordt nader ingegaan op de inhoudelijke achtergronden van diverse religieuze geneeswijzen (zoals christelijke, hindoeïstische, islamitische en wintigeneeswijzen) die hierbij een rol spelen. Aan de hand van dvd-fragmenten worden enkele voorbeelden getoond. Daarnaast wordt gewerkt met casuïstiek, waarmee concrete handvatten voor de dagelijkse werkpraktijk worden geboden. Deelnemers worden uitdrukkelijk uitgenodigd om eigen casuïstiek in te brengen.

Datum	7 april <i>of</i> 24 september 2015
Docent	dr. C.B.M. Hoffer
Kosten	€ 300,- (inclusief syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Psychiaters, psychologen, psychotherapeuten, spv- en maatschappelijk werkers, POH's, huisartsen.
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij: ABC1, BAMw, FGzP, NIP, NVvP, NVvPO, V&V

Routine Outcome Monitoring als instrument om het behandelresultaat te verbeteren | NIEUW

Routine Outcome Monitoring (ROM) staat steeds meer in de belangstelling. ROM kan ingezet worden voor verschillende doelen. Het belangrijkste doel van ROM – dat in de discussie rondom dit thema ondergesneeuwd dreigt te raken – is dat ROM het veranderingsproces van de cliënt ondersteunt.

In de workshop worden de zin en onzin van ROM kort toegelicht. Evidentie over effectiviteit van ROM in het kader van verandering komt aan bod. Vervolgens bestaat de rest van de dag uit: het oefenen in het afnemen van verschillende generieke en stoornisspecifieke lijsten, het interpreteren van de resultaten, het terugkoppelen van de resultaten, en het bespreken van de resultaten samen met de cliënt. De gebruikte methodiek bij het terugkoppelen en bespreken van de resultaten is motiverende gespreksvoering. Aan het einde van deze dag is de deelnemer in staat om ROM als instrument in te zetten in het behandelproces, teneinde het behandelresultaat voor cliënten te verbeteren.

Datum	10 maart <i>of</i> 10 november 2015
Docenten	drs. M.J.M. Merckx en mw. drs. M.E. Spits of mw. dr. S.C.C. Oudejans
Kosten	€ 300,- (inclusief syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	(Gz-)psychologen, klinisch psychologen, psychotherapeuten, psychiaters en gedragstherapeuten.
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij: FGzP, NIP, NVvP, VGCT

Samenwerken bij kanker | Tweedaagse workshop psycho-oncologie voor professionals in de (G)Gz

Kanker is een volksziekte die een op de drie mensen treft. Bijna een half miljoen Nederlanders lijdt er aan en jaarlijks komen er in ons land ongeveer 75.000 nieuwe patiënten bij. Met ruim 800 sterfgevallen per week is het doodsoorzaak nummer 1.

Psychologische factoren zijn sterk van invloed op de manier waarop mensen met de gevolgen van de ziekte omgaan en daarmee op het welbevinden en de kwaliteit van leven en sterven. Veel mensen zijn echter niet opgewassen tegen de enorme hoeveelheid stress die kanker met zich meebrengt en ontwikkelen daarom psychische klachten (zoals angst, depressie, slaap- en relatieproblemen). Ze vragen dan om hulp of worstelen juist onnodig lang alleen met de klachten.

Hulpverleners hebben in toenemende mate oog en oor voor de psychische problematiek van kankerpatiënten en hun naasten, maar voelen zich niet altijd voldoende in staat om de juiste begeleiding te bieden. Deze tweedaagse cursus biedt een breed palet van psycho-oncologie gerelateerde onderwerpen die door middel van uitleg, demonstratie, oefeningen en discussie worden gedoceerd. De cursus geeft hulpverleners een beter fundament om psycho-oncologische zorg te verlenen of om daar gericht naar te verwijzen.

Doelstelling

Optimaliseren en verwerven van basisvaardigheden voor adequate psychosociale begeleiding of verwijzing van kankerpatiënten en hun naasten.

Data	2 en 3 oktober 2014 <i>of</i> 16 en 17 april <i>of</i> 15 en 16 oktober 2015
Docenten	Dag 1: dr. M.T Appelo en mw. drs. N. Straat Dag 2: dr. M.T Appelo, drs. N. Poelstra en drs. G.J. Witvoet
Kosten	€ 525,- (inclusief het boek: 'Appelo, M.T. (2012). <i>Samenwerken bij kanker</i> . Amsterdam: Boom', koffie/thee en lunches)
Locatie	Het Behouden Huys, Rijkstraatweg 363-a te Haren

Doelgroep Professionele hulpverleners in de gezondheidszorg die regelmatig te maken krijgen met kankerpatiënten en hun naasten, bijvoorbeeld: basis- en huisartsen, praktijkondersteuners, medisch specialisten, oncologie verpleegkundigen, (basis- en Gz-)psychologen en maatschappelijk werkers.

Accreditatie **2 en 3 oktober 2014:**

- is toegekend door: ABAN (12 punten), BAMw (5 registerpunten opleidingstraject maatschappelijk werk, agogen en jeugdzorgwerker), FGzP (4 punten), KNGF (12 punten voor basisdeel Centraal Kwaliteitsregister voor Fysiotherapie), NIP (eerstelijnspsychologie, 4 punten behandeling, 4 punten diagnostiek, 4 punten overig), NVvPO (12 punten), VGct (12 punten), V&V (12 punten), VSR (11 punten)

16 en 17 april 2015:

- is toegekend door: BAMw, FGzP, KNGF, NIP, VGct
- wordt aangevraagd bij: ABAN, NVvPO, V&V, VSR

15 en 16 oktober 2015:

- is toegekend door: BAMw, FGzP, KNGF, NIP, VGct
- wordt aangevraagd bij: ABAN, BAMw, NVvPO, V&V, VSR

Seksuele problemen geïntegreerd behandelen | Tweedaagse workshop |

NIEUW

Als iemand psychische klachten heeft, is het waarschijnlijk dat ook de seksualiteit daar onder lijdt. Andersom is het zo dat als iemand seksuele problemen heeft, dit ook psychische klachten kan veroorzaken.

Ongeveer 25% van de Nederlandse bevolking heeft een seksuele stoornis. Onder mensen met een psychiatrische stoornis komen seksuele problemen en disfuncties nog veel vaker voor, als symptoom van de stoornis en/of door het gebruik van psychofarmaca.

Veel hulpverleners geven aan bijna nooit of slechts af en toe seksuele problemen te bespreken met (nieuwe) patiënten, terwijl de cliënt juist verwacht dat de behandelaar dit onderwerp ter sprake brengt.

Psychische en seksuele problemen kunnen (moeten?) geïntegreerd behandeld worden in zowel de generalistische als de specialistische GGz. Seksualiteit kan immers een bron van genoegen zijn en daarmee een positieve bijdrage leveren aan het herstel van de klachten. Maar seksualiteit kan ook een grote bron van intrapsychische en interpersoonlijke spanningen met zich meebrengen.

Aan bod komen

- kennis over en inzicht in de seksuele stoornissen
- verschil classificatie DSM IV en DSM 5
- wat kun je met seksuele problemen wanneer dit niet de primaire aanmeldklacht is
- functies en motivaties van seksualiteit
- verschil tussen somatische en psychische aspecten bij seksuele problemen
- geïntegreerde behandelstrategieën
- tips en trucs bij de meest voorkomende seksuele problemen

Aan het eind van deze workshop heeft u handvatten gekregen om binnen uw eigen werkplek vanuit een seksuologisch perspectief aan de slag te gaan.

Data 20 april en 11 mei **of** 17 september en 8 oktober 2015

Docenten mw. drs. E.A.M. Jacobs en mw. drs. M.J. Ramakers

Kosten € 595,- (inclusief het boek: 'Leusink, P. & Ramakers, M. (in voorbereiding). *Handboek seksuele gezondheid*. Assen: Van Gorcum', koffie/thee en lunches)

Doelgroep (Gz-)psychologen, psychotherapeuten, psychiaters, (huis)artsen.

Accreditatie - wordt aangevraagd bij: ABC1, NIP, NVvP

Slapeloosheid: verdiepende diagnostiek en behandeling van langdurige slapeloosheid

Tien procent van de volwassen Nederlandse bevolking heeft slaapproblemen. Langdurige slapeloosheid heeft een belangrijke negatieve impact op de kwaliteit van leven en op psychologisch welzijn. Onbehandelde slapeloosheid vergroot bovendien de kans op het krijgen van een depressie. Lange tijd is gedacht dat als men de psychopathologie zou behandelen, het slaapprobleem vanzelf verdwijnt. Vaak is dat echter niet zo omdat men in een vicieuze cirkel van slecht slapen is beland.

Datum	30 september 2014 <i>of</i> 12 oktober 2015
Docent	2014: drs. G.A.M. Peeters 2015: mw. dr. H.M.J.C. Verbeek
Kosten	€ 300,- (inclusief therapeutenboek en werkboek: 'Verbeek, I. & Laar, M. van de (2012). <i>Verbeter je slaap</i> . Houten: Bohn Stafleu van Loghum', syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Psychologen en andere hulpverleners in de gezondheidszorg met aantoonbare ervaring in de cognitieve gedragstherapie.
Accreditatie	- is toegekend door: FGzP (5 punten), NIP (3 punten diagnostiek, 1 punt behandeling, 2 punten overig), VGCT (6 punten)

Socratisch Motiveren | Introductieworkshop

'Motiveren' is vaak een wolf in schaapskleren. Het klinkt mooi, maar in de praktijk komt 'motiveren' meestal neer op 'bekeren'. Geen wonder dat veel 'motiverende gesprekken' op niets uitlopen. Socratisch Motiveren is anders. Het is gebaseerd op de oorspronkelijke betekenis van 'motivatie' en gebruikt een introspectieve, niet-wetende werkwijze. Er wordt niet getrokken of geduwd.

Datum	23 september <i>of</i> 2 december 2014 <i>of</i> 3 maart <i>of</i> 12 mei <i>of</i> 25 september <i>of</i> 2 december 2015
Docent	dr. M.T. Appelo
Kosten	€ 300,- (inclusief het boek: 'Appelo, M.T., <i>Socratisch motiveren</i> . Amsterdam: Boom', koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Socratisch Motiveren kan worden gebruikt door iedereen die wordt geconfronteerd met 'ongemotiveerde' of 'lastige' cliënten en vastzittende of hopeloze hulpverleningsituaties. Het is dus geschikt voor professionele hulpverleners zoals: advocaten, juristen, mediators, HR-managers, tandartsen, verzekeringsartsen, verpleegkundigen en praktijkondersteuners in huisartspraktijken en huisartsen, psychologen, psychiaters en maatschappelijk werkers.
Accreditatie	23-9-2014 + 2-12-2014 + 3-3-2015: - is toegekend door: ABAN (6 punten algemene nascholing cluster 1, 2 en 3), BAMw (2 punten opleidingsstraject agogen, jeugdzorgwerker, maatschappelijk werk), FGzP (4 punten), NIP (4,5 punten behandeling, 1 punt diagnostiek, 1 punt overig), NVvPO (6 punten), SKO (2 punten), SRVB (1 punt), VGCT (6 punten), V&V en Register Zorgprofessionals (6 punten scholing algemeen) 12-5-2015: - is toegekend door: ABAN, BAMw, FGzP, NIP - wordt aangevraagd bij: NVvPO, SKO, SRVB, VGCT, V&V 25-9-2015 + 2-12-2015: - is toegekend door: BAMw, NIP - wordt aangevraagd bij: ABAN, FGzP, NVvPO, SKO, SRVB, VGCT, V&V

Socratisch Motiveren | Vervolgworkshop

Tijdens de vervolgworkshop wordt het stappenplan voor Socratisch Motiveren in detail besproken en uitgebreid gedemonstreerd en geoefend aan de hand van door de deelnemers zelf gespeelde casussen. Daarnaast wordt aandacht besteed aan ervaringen die de deelnemers inmiddels opdeden met het uitproberen van Socratisch Motiveren en aan de moeilijkheden die ze daarbij tegenkwamen.

Datum	16 december 2014 <i>of</i> 16 juni <i>of</i> 18 december 2015
Docent	dr. M.T. Appelo
Kosten	€ 300,- (inclusief het boek: <i>Waardenloze gesprekken: Socratisch Motiveren in de praktijk</i> , koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Professionals die eerder de introductieworkshop volgden.
Accreditatie	<p>16-12-2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - is toegekend door: ABAN (6 punten algemene scholing cluster 1, 2 en 3), NIP (6 punten behandeling), NVvPO (6 punten), SKO (2 punten), SRVB (1 punt), VGcT (6 punten), V&V (6 punten) - wordt aangevraagd bij: BAMw (eerder toegekend: 1,75 punten vrije ruimte maatschappelijk werk, agogen jeugdzorgwerk) <p>16-6-2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> - is toegekend door: ABAN, NIP, NVvPO, VGcT, V&V - wordt aangevraagd bij: BAMw, SKO, SRVB <p>18-12-2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> - is toegekend door: NIP - wordt aangevraagd bij: ABAN, BAMw, NVvPO, SKO, SRVB, VGcT, V&V

Socratisch Motiveren | Driedaagse workshop

Dag 1 is identiek aan de introductieworkshop, dag 2 is identiek aan de vervolgworkshop en dag 3 is een supervisiebijeenkomst waarin casussen – waarbij deelnemers Socratisch Motiveren toepassen – worden besproken en geëvalueerd. Dit gebeurt aan de hand van opnamen die door de deelnemers zijn gemaakt. Op basis van het ingebrachte materiaal worden oefeningen gedaan om het toepassen van de methode verder te optimaliseren. Verder wordt uitgebreid aandacht besteed aan omgaan met valkuilen en het toepassen van ‘slimme tips’.

Data	16 september, 28 oktober en 25 november 2014 <i>of</i> 10 april, 22 mei en 3 juli 2015
Docent	dr. M.T. Appelo
Kosten	€ 865,- (inclusief het boek: <i>‘Socratisch Motiveren’</i> , koffie/thee en lunches)
Doelgroep	Socratisch Motiveren kan worden gebruikt door iedereen die wordt geconfronteerd met ‘ongemotiveerde’ of ‘lastige’ cliënten en vastzittende of hopeloze hulpverleningssituaties. Het is dus geschikt voor professionele hulpverleners zoals: advocaten, juristen, mediators, HR-managers, tandartsen, verzekeringsartsen, verpleegkundigen en praktijkondersteuners in huisartspraktijken en huisartsen, psychologen, psychiaters en maatschappelijk werkers.
Accreditatie	<ul style="list-style-type: none"> - is toegekend door: ABAN (18 punten algemene scholing cluster 1, 2 en 3), BAMw (6,3 punten opleidingstraject agogen, jeugdzorgwerker, maatschappelijk werk), FGzP (11 punten), NIP (18 punten behandeling, SKO (6 punten categorie C), VGcT (18 punten) - wordt aangevraagd bij: V&V (eerder toegekend: 6 punten)

Spoeidcursus cognitieve gedragstherapie | Tweedaagse workshop

Na het volgen van deze basiscursus van twee dagen heeft u voldoende vaardigheden en inzicht om verschillende cognitief gedragstherapeutische principes in de praktijk toe te passen. Tijdens de eerste dag komen de volgende zaken aan de orde: theoretische inleiding in de cognitieve gedragstherapie, het opsporen van automatische gedachten en uitdaagtechnieken. Door middel van voorbeelden en oefeningen zal gedurende de hele dag casuïstiek behandeld worden. Tijdens de tweede dag wordt de theorie van de eerste dag kort herhaald en worden de literatuur en de ervaringen die u heeft opgedaan met cognitieve gedragstherapie besproken. Daarna wordt door de deelnemers ingebrachte casuïstiek behandeld. Hierbij wordt aandacht besteed aan het werken op socratische wijze, verschillende uitdaagtechnieken en gedragsexperimenten. Tevens zal met behulp van dvd-fragmenten een voorbeeld gegeven worden hoe cognitief gedragstherapeutisch te werken in een behandelcontact.

Data	18 november en 16 december 2014 of 12 mei en 9 juni of 13 oktober en 10 november 2015
Docenten	mw. drs. B. de Lange en/of drs. G. Beldman
Kosten	€ 505,- (inclusief het boek: 'Broeke, E. ten, et al. (2008). <i>Cognitieve therapie: de basisvaardigheden</i> . Amsterdam: Boom', syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	(Eerstelijns-)psychologen, junior psychologen, (bedrijfs)maatschappelijk werkers en bedrijfsartsen.
Accreditatie	Workshop 2014: - is toegekend door: BAMw (5,5 registerpunten opleidingstraject maatschappelijk werk), NIP (10 punten behandeling, 2 punten diagnostiek, 1 punt overig) - wordt aangevraagd bij: AbSg (eerder toegekend: 12 punten nascholing bedrijfsgeneeskunde) Workshops 2015: - is toegekend door: BAMw - wordt aangevraagd bij: AbSg, NIP

Suïdepreventie: taxatie en interventie

Preventie van suicide is een complexe zaak. Suïcidaliteit kan zich zowel acuut als chronisch manifesteren, de psychopathologie is divers. Een goede risicotaxatie is een eerste vereiste en voor professionals van groot belang. Deze workshop richt zich op systematisch onderzoek van kwetsbaarheids- en beschermingsfactoren, risicofactoren, risicomomenten, de suïcidale intentie en de urgentie. Daarnaast komen (veiligheidsbevorderende) interventies aan de orde. Het is een praktijkgerichte workshop waarin het vergroten van vaardigheden centraal staat. De cursus volgt de recente multidisciplinaire richtlijnen voor de beoordeling en behandeling van suïcidale patiënten.

Datum	30 oktober 2014 of 2 juli 2015
Docent	prof. dr. A.J.F.M. Kerkhof
Kosten	€ 340,- (inclusief de boeken: 'Kerkhof, A.J.F.M. & Luyn, B. van (2010). <i>Suïdepreventie in de praktijk</i> . Houten: Bohn Stafleu van Loghum' en 'Kerkhof, A.J.F.M. & Spijker, B. van (2012). <i>Piekeren over zelfdoeding</i> . Amsterdam: Boom', syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Bedrijfs- en verzekeringsartsen, bedrijfsmaatschappelijk werkers, klinisch psychologen, (eerstelijns) psychologen, gedragstherapeuten, re-integratiedeskundigen, arbeidsdeskundigen en psychiaters.
Accreditatie	- is toegekend door: AbSg (6 punten nascholing Sociale Geneeskunde algemeen/algemeen medisch), BAMw (2,5 registerpunten opleidingstraject agogen, maatschappelijk werk), FGzP (6 punten), NIP (4,5 punten diagnostiek, 4,5 punten behandeling), VGCT (6 punten, voor 30-10-2014) - wordt aangevraagd bij de NVvP (eerder toegekend voor 6 punten), VGCT (voor 2-7-2015)

Van stress naar bevlogenheid: verandering van perspectief

In de afgelopen jaren is steeds meer wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de effecten van positieve psychologie op stress en burn-out. Dit onderzoek laat zien dat reductie van stressbronnen bijdraagt aan vermindering van stressklachten, maar dat er aanzienlijk meer resultaat behaald wordt als de focus op de energiebronnen ligt. De basis hiervoor is het internationaal erkende Job Demands - Resources - model.

Bevlogenheid ontstaat als mensen aansluiting hebben gevonden met hun 'energiebronnen'. Hierbij kan gedacht worden aan intrinsieke motivatie, steun van collega's of uitdagingen binnen de functie.

Datum	19 september 2014 of 27 november 2015
Docent	drs. D. Vermeulen
Kosten	€ 300,- (inclusief syllabus, koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Deze workshop is geschikt voor professionele hulpverleners in de GGz.
Accreditatie	- is toegekend door: ABAN (6 punten algemene scholing cluster 3 sociale geneeskunde, voor 19-9-2014), NIP (3 punten behandeling, 3 punten diagnostiek), VGCT (5 punten) - wordt aangevraagd bij: ABAN (voor 27-11-2015)

Werknemers helpen bij verlies en verdriet

Iedereen wordt in het leven geconfronteerd met mensen die verlieservaringen te verwerken hebben. Men komt ze zowel in werksituaties als in het dagelijkse leven tegen. Leidinggevenden in werksituaties weten vaak niet hoe hiermee om te gaan. In het onderwijs wordt men evenzeer met deze problematiek geconfronteerd.

Deze workshop gaat in op de vele vragen die hierover bij mensen leven en reikt diverse mogelijkheden aan om mensen op te vangen in dergelijke moeilijke situaties. Er wordt inzicht verschaft in de gevoelens en reacties die u bij verlieservaringen kunt verwachten en u oefent adequaat gedrag.

Datum	28 november 2014 <i>of</i> 8 oktober 2015
Docent	prof. dr. E.A.G.C. Keirse
Kosten	€ 300,- (inclusief het boek: 'Keirse, M. (2008). <i>Helpen bij verlies en verdriet</i> . Tiel: Lannoo', koffie/thee en lunch)
Doelgroep	Bedrijfs- en verzekeringsartsen, bedrijfsmaatschappelijk werkers, (eerstelijns-)psychologen, re-integratiedeskundigen, arbeidsdeskundigen, directies en leerkrachten in het onderwijs, medewerkers in de gezondheidszorg en leidinggevenden.
Accreditatie	- is toegekend door: BAMw (2,5 registerpunten opleidingstraject agogen, jeugdzorgwerker en maatschappelijk werk), NIP (1,5 punten behandeling, 1,5 punten diagnostiek, 6 punten overig). - wordt aangevraagd bij: AbSg (eerder toegekend: 6 punten, NVvP (eerder: 6 punten), VGct (eerder: 6 punten)

GEHANDICAPTENZORG

In perspectief: gedragsproblemen en psychiatrische stoornissen bij een Licht Verstandelijke Beperking | Vierdaagse workshop

Relatief veel kinderen, jeugdigen en volwassenen met een licht verstandelijke handicap laten gedragsproblemen en psychiatrische stoornissen zien. Niet zelden zijn de gevolgen van deze problematiek ernstig. Jeugdigen en volwassenen met deze problematiek bevinden zich vaak op het grensvlak van justitie, psychiatrie en gehandicaptenzorg. Het vinden van passend onderwijs, werk en verblijf is dan ook vaak moeilijk. Ondanks vele knelpunten in het onderwijs en de zorg en begeleiding van deze mensen is er de laatste jaren toch ook vooruitgang geboekt. Zo is de kennis over omvang, risicofactoren, oorzaken en mogelijkheden van behandeling onmiskenbaar toegenomen. Deze kennis is voor een groot deel gebaseerd op uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek en praktijkervaring. In deze cursus worden gedragsproblemen en psychiatrische stoornissen bij deze doelgroep besproken vanuit verschillende perspectieven die alle aanknopingspunten bieden voor begeleiding en behandeling van dergelijke problemen.

Data	28 oktober, 11, 25 november en 9 december 2014 <i>of</i> 30 april, 21 mei, 4 en 18 juni <i>of</i> 3 en 17 november, 3 en 15 december 2015
Docenten	prof. dr. L.M.G. Curfs (hoofddocent), drs. T. van den Hazel, mw. drs. E.H.M. Mevissen-Renckens, mw. drs. L.J.W.M. Muller, drs. M. Otter, dr. J. Roeden en drs. G.J.C.M. Verberne
Kosten	€ 1.085,- (inclusief het boek: 'Sturmey, P. & Didden, R. (eds) (2014). <i>Evidence-Based Practice and Intellectual Disabilities</i> . Chichester: Wiley', literatuurmap, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	Werkers in de gehandicaptenzorg, jeugdhulpverlening, psychiatrie en orthopedagogie, gespecialiseerde verpleegkundigen, gespecialiseerde groepsleiders en (Gz-)psychologen.
Accreditatie	- wordt aangevraagd bij: ABC1, FGzP, NIP, NIP K&J/NVO, NVK (eerder toegekend voor 24 punten), NVvP (eerder toegekend voor 24 punten), V&V, VSR

Licht Verstandelijke Beperking en verslaving | Driedaagse workshop

Alcohol en drugs zijn niet meer weg te denken uit het leven in een moderne en open maatschappij als de onze. Bij een aantal groepen mensen heeft het gebruik ervan problematische vormen aangenomen. Jeugdigen en volwassenen met een Lichte Verstandelijke Beperking (LVB) behoren tot deze groepen. Zij maken in toenemende mate deel uit van de maatschappij en komen al vroeg in aanraking met alcohol en drugs. Bij een niet gering aantal van hen is er sprake van misbruik en afhankelijkheid of verslaving. Niet zelden gaat dit gepaard met psychische en sociale problemen.

De hulpverlening aan jeugdigen en volwassenen met een lichte verstandelijke beperking is nog niet voldoende toegesneden op deze doelgroep. In de verschillende sectoren van de hulpverlening (GGz, verslavingszorg, verstandelijk gehandicaptenzorg, justitie) weet men zich onvoldoende raad met deze problematiek. Bestaande methoden van diagnostiek en behandeling schieten vaak tekort omdat ze onvoldoende rekening houden met hun specifieke behoeften en kenmerken. Ook het wetenschappelijk onderzoek op dit gebied staat nog in haar kinderschoenen. De laatste jaren zijn in ons land in verschillende sectoren initiatieven gestart met als doel de hulpverlening aan deze doelgroep te verbeteren. In deze workshop wordt aandacht besteed aan het vormgeven van diagnostiek en behandelingstrajecten voor mensen met problematisch middelengebruik én een verstandelijke beperking.

Data	3, 10 en 17 december 2014 of 31 maart, 14 en 28 april of 5 en 19 november en 3 december 2015
Docenten	mw. drs. M. Kiewik en mw. drs. J.E.L. van der Nagel
Kosten	€ 545,- (inclusief het boek: 'Nagel, J. van der, Didden, R. & Kiewik, M. (2012). <i>Iedereen gebruikt toch? Verslaving bij mensen met een lichte verstandelijke beperking</i> . Amsterdam: Boom', syllabus, koffie/thee en lunches)
Doelgroep	De workshop is bedoeld voor academisch en (post)HBO geschoolde medewerkers uit VG, GGz, verslavingszorg, forensische zorg, met een ruime praktische werkervaring met cliënten met dubbele of triple problematiek, waaronder: gedragswetenschappers (onder meer psychologen, orthopedagogen), artsen (onder meer verslavingsartsen, artsen verstandelijk gehandicapten, psychiaters), (para)medisch of sociaal-agogisch op (post) HBO-niveau opgeleide medewerkers (onder meer verpleegkundigen/verpleegkundig specialisten, socio-therapeuten, senior begeleiders, maatschappelijk werkers).
Accreditatie	Workshops najaar 2014 + voorjaar 2015: - is toegekend door: ABC1 (18 punten nascholung cluster 1), BAMw (6,4 registerpunten opleidingstraject maatschappelijk werker, agogen en jeugdzorgwerker), NIP (13 punten behandeling, 8 punten diagnostiek, 6 punten overig), VGcT (18 punten), V&V en Register Zorgprofessionals (18 punten scholing GGz, scholing verstandelijk gehandicapten zorg), VSR (18 punten scholing verpleegkundig specialist GGz) - wordt aangevraagd bij: NIP K&J/NVO Workshop najaar 2015: - is toegekend door: BAMw, NIP, VGcT - wordt aangevraagd bij: ABC1, NIP K&J/NVO, V&V, VSR

INCOMPANY ACTIVITEITEN

Al onze activiteiten kunnen ook als incompany training voor u georganiseerd worden. Heeft u behoefte aan een cursus en vindt u deze niet in ons opleidingsaanbod? Dan overleggen wij graag met u om deze op maat voor u te ontwikkelen. Er zijn een aantal activiteiten die CCD niet voor de open inschrijving organiseert, maar die zich juist bij uitstek lenen voor de incompany variant, waaronder:

Agressie & geweld op het werk

Op het moment dat iemand geconfronteerd wordt met agressie, van een patiënt of een familielid/vriend van de patiënt, loopt de spanning al snel op. In spannende situaties reageert ons lijf automatisch en treden er allerlei fysieke reacties op. Daarnaast roept agressie emoties op en vanuit onze cognitieve ervaringen bedenken we wat we kunnen doen.

De agressor ziet niets van dit innerlijke proces, maar naast wat er gezegd wordt ziet hij/zij wel de non-verbale gedragingen, de mimiek en de lichaamsreacties. Op dat waarneembare gedrag zal de agressor reageren. Daarom is het van groot belang om inzicht te hebben in eigen reacties in dit type situaties en te weten hoe deze reacties te beïnvloeden zijn.

Docent mw. drs. P. de Vries en acteur
Doelgroep Teams binnen GGz instellingen.

Als het protocol niets oplevert en de patiënt niet werkt | Live supervisie |

NIEUW

U kent het vast wel; het probleem van de patiënt, de classificatie die erbij hoort en het evidence-based protocol dat er volgens de literatuur zonder twijfel een eind aan kan maken, lijken perfect bij elkaar te passen maar toch schiet de behandeling niet op. U controleert alle ins en outs van het protocol, zoekt in de literatuur of u iets over het hoofd zag, mailt eventueel met de maker van het protocol, maar wat u er ook aan schaaft of toevoegt, de patiënt blijft waar hij is en het enige wat nog verandert is uw humeur!

Dergelijke casussen kunnen tijdens deze masterclass worden ingebracht. Ze worden aangepakt met een directieve methode die is gebaseerd op de invloed van non-specifieke therapiefactoren op het effect van psychotherapie en op de resultaten van onderzoek naar de vraag waarom mensen zo moeilijk veranderen en zo vaak weer terugvallen na eenmaal ingezette verandering. Dit levert een drie-trapsraket op die u aan het eind van deze masterclass ook zelf op 'vastgelopen' behandelingen kunt afschieten.

Docent dr. M.T. Appelo
Doelgroep Psychologen, gedragstherapeuten en psychotherapeuten, psychiaters en POH'ers.

Live supervisies specifiek

Voor de meeste DSM-5 stoornissen – in het bijzonder tics, conversie, angst en dwang – behoren live supervisies tot de mogelijkheden. U kunt hiervoor vrijblijvend een voorstel en offerte aanvragen.

Psychopathie en de Hare PCL-R | Driedaagse workshop

De psychopathische persoonlijkheidsstoornis (kortweg: psychopathie) bestaat uit een combinatie van drie dimensies: emotionele kilheid, manipulatieve interpersoonlijke stijl en impulsief gedrag. Psychopathie komt bij ongeveer 25% van de tbs-gestelden voor. Ook onder gevangenen en ambulante forensische patiënten komt de diagnose relatief veel voor. Psychopathie is een belangrijke risicofactor voor toekomstig gewelddadig gedrag. Het leren stellen van de diagnose vereist specifieke kennis en vaardigheden, die in deze driedaagse cursus aan bod komen.

Docenten dr. mr. M. Hildebrand (dag 1 en 2) en mw. prof. dr. C. de Ruiter (dag 3)
Doelgroep Forensisch psychiaters en psychologen en andere gedragswetenschappers die psychodiagnostisch onderzoek verrichten waarbij de onderzoeksvraag naar een mogelijke diagnose 'psychopathische trekken' gesteld wordt.

Regie op Sociale Veiligheid | Tweedaagse training

Met regelmaat worden medewerkers in verschillende bedrijven slachtoffer van grensoverschrijdend gedrag zoals pesten, seksuele intimidatie, agressie en (dreiging met) psychisch/fysiek geweld. Bedrijven en organisaties moeten voorbereid zijn op dit soort situaties. Veiligheidsbeleid gericht op preventie, nazorg en incidenten is dan ook vaak een noodzaak.

Deze tweedaagse training is bedoeld voor organisaties die actief veiligheidsbeleid willen ontwikkelen en implementeren. Doel van deze training is het maken van een plan van aanpak om te komen een adequate inbedding van het thema's zoals agressie en geweld, pesten, seksuele intimidatie etc. binnen de sociale veiligheid. Zowel organisaties die reeds een veiligheidsplan opgesteld hebben als instellingen die nog aan het begin staan kunnen deelnemen aan de training Regie op Sociale Veiligheid.

Docent	mw. drs. P. de Vries
Doelgroep	Directieleden, managers en beleidsmedewerkers.

Teambegeleiding: een 'on the spot' traject op maat

Wanneer het in een team of tussen leidinggevenden en teamleden niet goed loopt, zijn er meestal problemen op een of meer van de volgende gebieden:

- Relatie: willen we met elkaar verder?
- Missie: waar staan we voor en waar doen we het voor?
- Taken: wie doet wat en wie is waar verantwoordelijk voor?
- Communicatie: hoe gaan we met elkaar om en wat doen we bij conflicten?

Wanneer uw team of wanneer een team in uw organisatie behoefte heeft aan begeleiding, kunt u bij CCD terecht voor een 'on the spot' traject op maat.

Duur	Een of enkele diagnostische gesprekken, gevolgd door vier dagdelen teamtraining.
Docent	dr. M.T. Appelo
Doelgroep	Teams (en leidinggevenden).

KINDER- EN JEUGDZORG

Dit aanbod is in een aparte brochure opgenomen met de titel *'Opleidingen en workshops voor behandeling van psychische klachten bij kinderen en jeugdigen – 2014-2015'*.

Deze brochure bevat workshops die zijn gebaseerd op de boeken van mw. prof. dr. Caroline Braet en mw. prof. dr. Susan Bögels *'Protocollaire behandelingen voor kinderen met psychische klachten, deel 1 & 2'*. Daarnaast treft u er onder andere informatie aan over de basis- en vervolgcursus 'Hypnose bij kinderen in een medische setting' en het complete traject tot cognitief gedragstherapeut K&J. De volledige informatie over ons opleidingsaanbod vindt u op onze website.

Gedurende het jaar organiseert Cure & Care Development symposia over actuele en belangwekkende onderwerpen. Kijkt u voor ons aanbod op dit gebied op onze website of meld u aan voor onze nieuwsbrief.

GEPLAND VOOR 2014

- **8 oktober** CCD organiseert in samenwerking met CELEVT het tweede landelijk congres 'Vroegkinderlijke Chronische Traumatisering: diagnostiek en behandeling van psychische gevolgen in de volwassenheid'.
- **16 oktober** CCD organiseert in samenwerking met Henk-Willem Klaassen het symposium 'Bondgenoten: van familie moet je het hebben'
- **31 oktober** CCD organiseert in samenwerking met de Stichting Cognitie en Psychose het symposium 'Cognitieve gedragstherapie voor mensen die last hebben van geesten, djinns en magie'.
- **4 november** CCD organiseert in samenwerking met Stichting Xenafora het vierde nationaal symposium 'Problematische Verzamelaars: van probleem naar uitdaging'
- **22 november** CCD organiseert in samenwerking met de HSK Groep de eerste HSK Kennisdag 'Het versterken van de inhoudelijke waarde van de GGZ'

VOORZIEN VOOR 2015

- CCD organiseert in samenwerking met het expertisecentrum verstandelijke beperking een symposium rondom de lancering van het 'Handboek verstandelijke beperking: 24 succesvolle methoden'.

- advertentie -

NVGzP

Nederlandse Vereniging voor
Gezondheidszorgpsychologie
en haar specialismen

Ben jij al lid?

NVGzP: Samen beter, samen sterker

- De vereniging voor BIG-registreerde psychologen: gz-psychologen, klinisch psychologen, klinisch neuropsychologen.
- Al meer dan 1600 leden, onder wie a 1e hoofdopleiders en vele andere vooraanstaande vakgenoten.
- Profilering van de gz-psychologie en haar specialismen, opkomen voor het vak en de belangen van de beroepsgroep.

Vijf redenen om nu lid te worden

1. Blijf op de hoogte, via onze Nieuwsbrief en website.
2. Geef de gz-psychologie een stem richting overheid, zorgverzekeraars etc.
3. Aantrekkelijke kortingen op boeken, tijdschriften, bij- en nascholing en praktijksoftware. O.a.: 10% korting op alle bij- en nascholing van Cure & Care.
4. **Gratis** kennismakingslidmaatschap VVAa, inclusief individueel juridisch advies.
5. Aantrekkelijke verzekeringen voor bedrijf en privé, o.a. ziektekosten, AOV, rechtsbijstand, bedrijfsaansprakelijkheid.

Word nu lid:
<http://www.nvgzp.nl/lid-woorden/>

Ik probeerde lid te worden van de NVGzP, maar om hun goede naam te beschermen werd ik geweerd.

Uitgebreide informatie over onze docenten vindt u op www.curecare.nl.

dr. M.T. Appelo is gezondheidszorgpsycholoog/gedragstherapeut. Hij werkt als docent, trainer, therapeut en supervisor bij CCD te Arnhem, bij het psycho-oncologisch centrum Het Behouden Huys in Haren en de afdeling Psychologie van de Rijks Universiteit Groningen. Centrale thema's in zijn werk: derde generatie cognitieve gedragstherapie, veerkracht, zelfhelend vermogen en motivatie technieken.

mw. drs. O.M. Bauhuis is Gz-psycholoog, supervisor VGct en registerpsycholoog NIP/Kind en Jeugd. Zij is eigenaar van psychologenpraktijk Waalre en hoofddocent in de opleiding tot Gz-psycholoog. Zij beschikt over vele jaren ervaring in diagnostiek en behandeling van kinderen en adolescenten met psychische problematiek en hun ouders op zowel uitvoerend als management- en beleidsniveau in onderwijs, jeugdzorg en GGz.

drs. G. Beldman is als Gz-psycholoog in opleiding tot specialist en supervisor VGct werkzaam bij Dimence te Deventer. Naast behandeling houdt hij zich bezig met wetenschappelijk onderzoek. Hij is lid van de VGct en lid van de Vereniging voor EMDR. Als docent verzorgt hij diverse opleidingen en workshops.

mw. dr. L.M.C. van den Bosch is werkzaam als klinisch psycholoog/psychotherapeut bij de zorglijn persoonlijkheidsstoornissen van Pro Persona in Arnhem. Zij is projectleider van een experimenteel kortdurend intramuraal DGT programma van het CPJ in Oegstgeest, onderdeel van Rivierduinen. Daarnaast leidt zij Dialaxis Advies.

mw. drs. B.E. Boyer is promovenda aan de Universiteit van Amsterdam en cognitief gedragstherapeut i.o.. Zij heeft zich binnen haar studie en haar werk in de klinische praktijk met name geconcentreerd op kinderen met ADHD en autisme. Nu is zij werkzaam bij de Universiteit van Amsterdam, waar zij haar onderzoek met name richt op de effectiviteit van behandelingen bij adolescenten met ADHD.

mw. prof. dr. C. Braet is klinisch psycholoog en gedragstherapeut. Zij is als hoogleraar verbonden aan de Universiteit Gent, vakgroep Ontwikkelings-, Persoonlijkeids- en Sociale Psychologie. Naast onderwijsopdrachten op het gebied van de ontwikkelingspsychopathologie doet zij in het bijzonder onderzoek naar het ontstaan en de instandhouding van psychopathologie bij kinderen, alsook de assessment en de behandeling ervan. Tevens is zij lid van de Wetenschappelijke Raad van Advies van Cure & Care Development.

mw. drs. E.L. ten Brink is psychotherapeut/cognitief gedragstherapeut/Gz-psycholoog, supervisor VGct, Gz en KP, docent, auteur en ontwikkelaar van behandelmethodes en werkzaam bij Lucertis (specialistische GGz). Zij werkt tevens als medeontwikkelaar van Braingame Brian bij de Stichting Gaming & Training.

drs. F.E. ten Broeke is klinisch psycholoog en vrijgevestigd cognitief gedragstherapeut te Deventer/Bathmen. Hij is opleider/supervisor voor de Vereniging voor Gedragstherapie en Cognitieve therapie (VGct) en door de vereniging EMDR Nederland en EMDR-Europe erkend als trainer EMDR. Naast circa 120 publicaties in (inter)nationale tijdschriften, verschenen (mede) van zijn hand verschillende (hand)boeken op het gebied van respectievelijk cognitieve gedragstherapie en EMDR.

mw. dr. E. Buytaert is psychiater en cognitief gedragstherapeut. Zij is werkzaam in het Psychiatrisch Centrum Gent Sleidinge. Zij is medeauteur van het werkboek en de trainersmanual *'Loslaten. Ik pieker als ik niet tegenwoordig ben'*.

prof. dr. L.M.G. Curfs is hoogleraar verstandelijke handicap aan het Maastricht Universitair Medisch Centrum (MUMC+) en directeur van het Gouverneur Kremers Centrum (GKC) van het MUMC+.

drs. S. Dovis is psycholoog en werkzaam als postdoctoraal onderzoeker en docent aan de Universiteit van Amsterdam. Hij promoveert in oktober 2014 op ADHD en de interactie tussen executief functioneren en motivatie.

mw. drs. A. Eenhoorn is klinisch psycholoog en psychotherapeut die veel ouderbegeleidingen geeft. Ook begeleidt zij kinderen met de ontwikkelingsstoornissen ADHD en autisme bij Stichting De Praktijk. Ze is auteur van *'ADHD bij kinderen'* en de bedenker van de kindtraining *'Joep Loep'*.

prof. dr. P. Emmelkamp is klinisch psycholoog en psychotherapeut en als hoogleraar Klinische Psychologie verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Tevens is hij lid van de Wetenschappelijke Raad van Advies van Cure & Care Development.

mw. drs. M.C. Engels is Gz-psycholoog, cognitief gedragstherapeut/supervisor VGct en samen met Annemiek van der Valle eigenaar van ME-motion, psychologenpraktijk te Den Haag

mw. drs. C. Gunning is klinisch psycholoog/psychotherapeut, werkzaam bij MOC 't kabouterhuis te Amsterdam en in de maatschap psychiatrie voor volwassenen en kinderen te Deventer. Zij is tevens docent en supervisor voor diverse RINO's en IPT therapeut en supervisor.

drs. H. van der Ham is Gz-psycholoog, Kinder- en Jeugdpsycholoog NIP, European Practitioner EMDR Kind en Jeugd, en werkt sinds 2005 vanuit de eigen praktijk welke is aangesloten bij Basic Trust, expertisecentrum Hechting en Basisvertrouwen.

mw. drs. V. Hamelryckx is Gz-psycholoog/cognitief gedragstherapeut en sinds 2010 werkzaam bij HSK Goes. Zij heeft tien jaar gewerkt op een gedragstherapeutische afdeling voor persoonlijkheidsstoornissen (volgens model van Marsha Linehan) met implementatie van dialectische gedragstherapie, alsook de principes van mindfulness in het werken met cliënten en teams, alsook individuele- en groepspsychotherapie. Daarnaast heeft zij de mindfulness training bij drs. Edel Maex gevolgd.

drs. T. van den Hazel is werkzaam als klinisch psycholoog/psychotherapeut bij Trajectum. Trajectum biedt begeleiding en handeling aan mensen met een licht verstandelijke beperking, in combinatie met ernstige gedragsproblemen, samenhangend met psychiatrische problematiek en/of ontwikkelingsstoornissen, vaak binnen een forensisch kader. Hij is inhoudelijk leidinggevende van de vakgroep diagnostiek. Hij verricht wetenschappelijk onderzoek namens het Kenniscentrum van Trajectum. Hij werkt zelfstandig als Pro-Justitia rapporteur en is één van de oprichters van het kennisnetwerk 'LVB in het forensisch veld'.

mw. L. Hendriks, MSc. is als psycholoog werkzaam bij Overwaal, Centrum voor Angststoornissen (onderdeel van Pro Persona). Daarnaast is zij als promovendus verbonden aan de sectie Klinische Psychologie van de Radboud Universiteit Nijmegen, waar zij promotieonderzoek doet naar de behandeling van posttraumatische stress stoornis bij kinderen en adolescenten.

drs. A.A.T. van Heugten is klinisch psycholoog/psychotherapeut en vanaf 1983, met een onderbreking van enkele jaren dat hij fulltime werkzaam was in bestuur/management in de gezondheidszorg, zo'n 25 jaar supervisor/leertherapeut van de VGct. In dit kader gaf hij cursussen in cognitieve gedragstherapie en supervisie en de laatste jaren geeft hij vooral (groeps)leertherapieën.

mw. drs. M. van Heugten-Hoogendoorn is sinds 1987 als verzekeringsarts werkzaam bij het UWV en haar rechtsvoorgangers binnen diverse arbeidsgeschiktheidswetten. Van 2009-2013 was zij als stafverzekeringsarts verantwoordelijk voor inhoudelijke kwaliteitsverbetering, instructie en coaching van verzekeringsartsen en vakinhoudelijke advisering over beleid en implementatie. Sinds begin 2014 is zij werkzaam binnen Bezwaar en Beroep van de UWV.

mw. drs. K.A. Hijmans is klinisch psycholoog en behandelcoördinator van het team persoonlijkheid en complex trauma bij Dimence Hanzestreek. Zij werkt sinds 2001 in specialistische behandelteams voor cluster B persoonlijkheidsstoornissen, en heeft diverse jaren ervaring met MBT. Zij geeft regelmatig workshops en onderwijs over dit onderwerp.

dr. mr. M. Hildebrand studeerde gezondheidswetenschappen (afstudeerrichting geestelijke gezondheidkunde) en rechten (straf(proces)recht en gezondheidsrecht) aan de Universiteit Maastricht. Hij is werkzaam als zelfstandig forensisch psychologisch onderzoeker, trainer en consultant.

dr. C.B.M. Hoffer is cultureel antropoloog en socioloog. Hij is werkzaam als sociaal wetenschappelijk onderzoeker senior en trainer interculturele communicatie. Hij heeft een eigen trainings-, advies-, en onderzoeksbureau: www.corhoffer.nl.

prof. dr. C.A.L. Hoogduin is verbonden aan de HSK Groep, een landelijk opererende organisatie gespecialiseerd

in diagnostiek en behandeling van psychische problematiek. Tevens is hij lid van de Wetenschappelijke Raad van Advies van Cure & Care Development.

drs. W.A. Hoogduin is psycholoog en als supervisor en trainer verbonden aan de HSK Groep, een landelijk opererende organisatie gespecialiseerd in diagnostiek en behandeling van psychische problematiek.

mw. dr. H.K. Hornsveld is Gz-psycholoog en zelfstandig gevestigd als behandelaar, onderzoeker, trainer en consultant. Zij is o.a. verbonden aan het Ambulatorium, het hulpverleningsinstituut van de Faculteit der Sociale wetenschappen, Universiteit Utrecht. Haar specialisaties zijn: eetstoornissen, angststoornissen en psychotrauma. Zij is erkend EMDR trainer en bestuurslid van de Vereniging EMDR Nederland.

mw. drs. E.A.M. Jacobs is Gz-psycholoog, pedagoog en seksuoloog NVVS. Ze werkt al jaren vrijgevestigd en startte in januari 2003 samen met compagnon Marjo Ramakers, arts/seksuoloog NVVS, het Centrum voor Relationale en Seksuele Gezondheid in Voorschoten. Daarnaast werkte ze van 2007-2013 op de polikliniek seksuologie van het Reinier de Graaf Gasthuis in Delft en het Sint Franciscus Gasthuis in Rotterdam. Ze bekleedde diverse bestuursfuncties en schreef verschillende boeken en artikelen.

mw. drs. H.E.A.M. Jans is docent, adviseur, onderzoeker en trainer. 'Onderwijs geven doe je vanuit je hart'. Dat geldt voor Riny Jans al sinds zij haar eerste stappen als docent zette, onder andere aan de Radboud Universiteit Nijmegen, de KP-opleiding in Nijmegen en de Hogeschool Arnhem-Nijmegen. Als zelfstandig ondernemer kent zij zowel de non-profit als de profit sector.

drs. K. Jonker is werkzaam als klinisch psycholoog/psychotherapeut bij PsyQ en in een eigen praktijk (praktijk Lev). Hij geeft daarnaast veel onderwijs op het gebied van depressie, angst en trauma, somatoforme stoornissen en persoonlijkheidsstoornissen.

dr. A.J.A. Kaasenbrood is psychiater en psychotherapeut, ACT team en programmahoofd Algemeen bij Pro Persona. Hij is tevens directeur van het Kennis- en Innovatiecentrum Persoonlijkheidsstoornissen (KIP), Utrecht.

prof. dr. G.P.J. Keijsers, klinisch psycholoog/psychotherapeut, is hoogleraar Psychologische Behandelingen aan de Universiteit van Maastricht en Houder bijzondere leerstoel Specialistische Beroepsopleiding tot klinisch psycholoog.

prof. dr. E.A.G.C. Keirse is auteur van de bestsellers: *Helpen bij verlies en verdriet*, *Vingerafdruk van verdriet*, *Kinderen helpen bij verdriet*, *Omgaan met ziekte*, *Omgaan met miskraam*, *Stil verdriet*, *Afscheid van moeder* en *Licht in het duister*. Hij heeft een zeer brede ervaring in de zorg, vervulde talrijke beleidsfuncties, en was gedurende 4 jaar kabinetschef van de Federale Minister voor Volksgezondheid in België.

prof. dr. A.J.F.M. Kerkhof is klinisch psycholoog en hoogleraar klinische psychologie, psychopathologie en suïcidepreventie aan de Vrije Universiteit van Amsterdam. Hij is gespecialiseerd in suïcide, depressie en piekeren. Hij heeft een eigen praktijk voor gespecialiseerde psychotherapie, waar hij o.a. nabestaanden van suïcide begeleidt.

mw. drs. M. Kiewik is werkzaam als orthopedagoog generalist bij Aveleijn, zorg voor mensen met een verstandelijke beperking. In 2007 werkten Aveleijn en Tactus samen op het gebied van onderzoek en zorg voor mensen met een lichte verstandelijke beperking met middelenproblematiek. In dit project werkt zij nauw samen met Joanneke van der Nagel. Vanaf januari 2008 is de onderzoekslijn LVB en middelenproblemen ondergebracht bij het NISPA. Daarnaast werkt zij als freelance orthopedagoog voor diverse organisaties.

mw. R.A. de Kleine, MSc. is werkzaam als wetenschappelijk medewerker/psycholoog bij Overwaal, Centrum voor Angststoornissen (onderdeel van Pro Persona). Zij is als buitenpromovendus verbonden aan de sectie Klinische Psychologie van de Radboud Universiteit Nijmegen, waar zij promotieonderzoek doet op het gebied van dissociatie (conversiestoornis) en posttraumatische stress stoornis.

prof. dr. F.A.M. Kortmann, em. hoogleraar (transculturele) psychiatrie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Hij is docent aan de RINO postdoctorale opleidingen in Utrecht, Rotterdam en Nijmegen. Voorts werkt hij als psychotherapeut met allochtone tbs-patiënten in Pompekliniek in Nijmegen en als consultant in geestelijke gezondheidszorg-projecten in verschillende derdewereldlanden, in het bijzonder Afghanistan en Ethiopië.

mw. drs. S. Kriens is Gz-psycholoog, cognitief gedragstherapeut en supervisor VGCT en werkt al geruime tijd bij HSK Den Bosch. Zij is daar tevens assistent vestigingsmanager. Zij behandelt volwassenen en kinderen. Daarnaast heeft zij meegewerkt aan de ontwikkeling van een aantal protocollen, zoals de behandeling van burn-out, tics en ongewenste gewoontes.

mw. drs. B. de Lange is als Gz-psycholoog en cognitief gedragstherapeut VGCT werkzaam bij HSK Zaandam, waar zij binnen de 1^e en 2^e lijn volwassenen met diverse pathologie behandelt. Naast haar werkzaamheden als therapeut geeft zij supervisie aan collega's en verzorgt zij als docent workshops en opleidingen voor CCD, waaronder de basis cursus cognitieve gedragstherapie. Tevens heeft zij gewerkt binnen de forensische psychiatrie waar zij ervaring opdeed met het werken met zware persoonlijkheidsproblematiek.

drs. M.K.L. Le Hong heeft als (psychodynamisch) psychotherapeut binnen het team Persoonlijheidsproblematiek van Dimence uitgebreide ervaring met de behandeling van cluster B persoonlijkheidsproblematiek zowel individueel als in ambulante groepspsychotherapie (MBT).

drs. J.B. van Luyn, klinisch psycholoog bij GGNet te Doetinchem, geeft al jarenlang cursussen en workshops in binnen en buitenland, over crisisinterventie en acute psychiatrie, suicidepreventie en de behandeling van persoonlijkheidsstoornissen. Hij publiceerde over crisisinterventie en persoonlijkheidsstoornissen en suicidepreventie.

drs. S.B. Meijer is werkzaam bij en medeoprichter van 'Visie', praktijk voor cognitieve gedragstherapie te Deventer. Hij is supervisor en opleider voor de VGCT en EMDR trainer. Tevens is hij trainer Dialectische Gedragstherapie (DGt) en geeft trainingen in Nederland en Engeland. Hij is betrokken bij het EMDR onderwijs en geeft diverse andere trainingen en cursus. Hij heeft gepubliceerd over DGt, cognitieve gedragstherapie en EMDR.

drs. M.J.M. Merx is Gz-psycholoog/psychotherapeut en cognitief gedragstherapeut (VGCT). Hij is verbonden aan Habit Pro, een instituut voor scholing in training van motiverende en gedragsgerichte interventies van problematisch gewoontegedrag en behandelaar bij GRIP, een zelfstandige GGz-praktijk. Ook is hij verbonden als buitenpromovendus aan het Amsterdam Institute for Addiction Research van het AMC (psychiatrie) met een onderzoek naar indicatiestelling in de verslavingszorg. Momenteel voert hij een implementatiestudie uit naar contingency management, toegevoegd aan een cognitief gedragstherapeutische interventie voor problematisch middelengebruik in de forensische ambulante psychiatrie.

mw. drs. E.H.M. Mevissen-Renkens is orthopedagoog generalist, klinisch psycholoog en EMDR-practitioner en werkzaam in Deventer op de polikliniek van Accare (centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie). Zij doet promotieonderzoek naar PTSS en de behandeling van PTSS bij mensen met een verstandelijke beperking.

mw. prof. dr. A. van Minnen is als klinisch psycholoog werkzaam bij Centrum voor Angststoornissen Overwaal, onderdeel van Pro Persona. Zij is tevens als hoogleraar 'angstregulatie en behandeling van angststoornissen' werkzaam bij de Radboud Universiteit Nijmegen. Zij doet onderzoek op diverse terreinen, met name op het gebied van dissociatie en posttraumatische stress stoornis.

drs. G.A.L.A. Mulder klinisch psycholoog, psychotherapeut, Gz-psycholoog, eerstelijnspsycholoog, kinder- en jeugdpsycholoog-specialist NIP, cognitief gedragstherapeut, EMDR-therapeut, solution focussed therapist (master). Opleider van diverse cursussen en opleidingen in eigen beheer en voor PAO, RINO, Cure & Care Development en inservicetrainingen.

mw. drs. L.J.W.M. Muller heeft als orthopedagoog ruime ervaring in het begeleiden van zowel ouders als kinderen met een verstandelijke beperking en psychische problematiek. Zij werkt als orthopedagoog bij SOVAK, dienstverlening voor mensen met een verstandelijke handicap.

mw. drs. J.E.L. van der Nagel werkt als psychiater, onderzoeker en opleider voor Tactus verslavingszorg en Avelijn verstandelijk gehandicaptenzorg. Zij doet wetenschappelijk onderzoek naar middelengebruik en verslaving bij mensen met een verstandelijke beperking en verzorgt regelmatig lezingen en nascholingen op dit gebied.

mw. drs. L. Norder-Kuper is werkzaam als geregistreerd bedrijfsarts bij ArboNed. Tevens is zij geregistreerd mediator (NMI), praktijkopleider van bedrijfsartsen, voorzitter van de wetenschapscommissie en heeft zij zich gespecialiseerd in psychische klachten. Zij is programma-adviseur van CCD met betrekking tot de herregistratie van bedrijfs- en verzekeringsartsen.

drs. M. Otter is psychiater en zijn werk bestaat uit de psychiatrische behandeling van kinderen, jongeren en volwassenen met een psychiatrische hulpvraag, in het bijzonder wanneer cliënten een verstandelijke beperking hebben. Zijn speciale belangstelling gaat uit naar triple X (47,XXX) syndroom: de relatie tussen gedrag (onder andere taal en communicatie), ziekte en ontwikkelingsbiologie.

mw. dr. S.C.C. Oudejans is methodoloog, gastonderzoeker bij het Amsterdam Institute for Addiction Research aan het Academisch Medisch Centrum te Amsterdam en mede-eigenaar van onderzoeks- en adviesbureau Mark Bench. Mark Bench is gespecialiseerd in het leren van uitkomsten in de GGz en voert zowel wetenschappelijk, als praktijk- en beleidsonderzoek uit. Daarnaast verzorgt Mark Bench onderwijs en trainingen op het gebied van onderzoek, ROM en benchmarking.

mw. dr. R. Overtoom-Corsmit werkt vanuit eigen praktijk als cognitief gedragstherapeut, supervisor en docent. Zij geeft vol enthousiasme individuele-, groeps- en leertherapieën. Ook verzorgt zij diverse MBCT opleidingen, o.a. voor de RINO Utrecht.

drs. G.A.M. Peeters werkt als gezondheidszorgpsycholoog bij het Centrum voor Slaapgeneeskunde van Kempenhaeghe. Daarvoor is hij werkzaam geweest binnen een psychiatrisch ziekenhuis.

drs. N. Poelstra begon zijn loopbaan in diverse justitionele settingen, waar hij o.a. vaardigheidstrainingen gaf aan jongeren met een taakstraf. De laatste zes jaar werkte hij bij De Noorderbrug, een instelling voor mensen met een lichamelijke handicap, vaak in de vorm van hersenletsel. Als gedragkundige had hij een voornamelijk adviserende rol richting medewerkers en teams. Hij is sinds juni 2009 verbonden aan Het Behouden Huys.

mw. drs. H.W.E. Post is psycholoog en specialist op het gebied van online therapie. Zij is werkzaam als hoofd opleiding en docent bij Interapy en als psycholoog bij HSK Alkmaar.

mw. drs. M.J. Ramakers heeft na het behalen van haar artsdiploma in 1989 een aantal jaren als arts-assistent op een gynaecologische afdeling gewerkt. Zij is zich in 1991 gaan specialiseren in de seksuologie in het Academisch Medisch Centrum Amsterdam, waar zij tot 2001 als stafid heeft gewerkt. In 2003 startte zij samen met compagnon Gidia Jacobs het Centrum voor Seksuele en Relationale Gezondheid in Voorschoten. Sinds oktober 2007 is zij in deeltijd aangesteld bij de consultatieve dienst van GGz Delfland, en als arts/seksuoloog werkzaam op de polikliniek Seksuologie van het Reinier de Graaf Ziekenhuis in Delft.

mw. dr. M.M. Rijkeboer (klinisch psycholoog/psychotherapeut) is als universitair hoofddocent verbonden aan de disciplinegroep Klinische & Gezondheidspsychologie van de Universiteit Utrecht en als hoofdbehandelaar aan het Ambulatorium van de Faculteit Sociale Wetenschappen van dezelfde universiteit. Tevens is zij hoofdopleider van de KP-opleiding, regio Utrecht en omstreken. Zij verzorgt op vele locaties in binnen- en buitenland trainingen in de behandeling van angst- en persoonlijkheidsstoornissen.

drs. P.B.M. Rijnders is klinisch psycholoog. Hij werkt parttime bij Mentaal Beter Zeeuws-Vlaanderen. Daarnaast onderzoekt, doceert en publiceert hij over kortdurende psychotherapie. Hij is Gz-psycholoog, klinisch psycholoog en supervisor VGct. Hij is lid van het bestuur van de VGct en heeft ruim 35 jaar postdoctorale werkervaring.

drs. R. Rodrigues Pereira is tot kinderarts opgeleid in Amsterdam (GU) 74-78, hierna werkte hij 2 jaar als chef de clinique in Maastricht. Vanaf 1981 werkte hij als kinderarts in Rotterdam, met als specialisatie sociale pediatrie. Na lang bij de RIAGG te hebben gewerkt, verbond hij zich aan het Maastadziekenhuis in Rotterdam als kinderarts. Verder werkte hij 7 jaar bij Bouman GGz als verslavingsarts voor de polieklik verslaving en ADHD bij volwassenen, later bij jeugdigen. Sinds eind 2013 is hij werkzaam in de ZBC Kinderpraktijk Hilligersberg. Tot 1 januari 2014 was hij bij TNO werkzaam als onderzoeker.

dr. J. Roeden is als Gz-psycholoog en cognitief gedragstherapeut werkzaam bij de Baalderborg Groep. Hij is als docent verbonden aan postacademisch onderwijs en geeft (incompany) trainingen en presentaties in Nederland op het gebied van oplossingsgericht werken. Hij is auteur van meerdere (internationale) publicaties, met name op het gebied van 'solution focused brief therapy'. Hij is auteur van het boek 'De oplossingsgerichte begeleider: een gids voor oplossingsgericht werken in de verstandelijk gehandicaptenzorg' en schreef samen met Fredrike Bannink het 'Handboek Oplossingsgericht werken met licht verstandelijk beperkte cliënten'.

drs. R.A.A. Rogiers is psycholoog en parttime verbonden aan de Kliniek voor Angst- en Stemningsstoornissen, Universitair Ziekenhuis Gent en parttime werkzaam als praktijkassistent aan de vakgroep Huisartsgeneeskunde, Universiteit Gent. Hij is tevens gedragstherapeut en betrokken bij de postdoctorale opleiding. Hij is lid van en betrokken bij de opleiding van de Vlaamse Wetenschappelijke Hypnosevereniging.

mw. prof. dr. C. de Ruiter is hoogleraar forensische psychologie aan de Faculteit der Psychologie en Neurowetenschappen, Universiteit Maastricht (4 dagen per week). Zij verzorgt trainingen, verricht consultaties en forensisch psychologische rapportages in strafzaken vanuit haar eigen praktijk, www.corinederuiter.eu.

drs. B. Schrieken is psycholoog en inhoudelijk directeur bij online behandelorganisatie Interapy. Hij werkte aan de UvA als behandelaar en onderzoeker en ontwikkelde met prof. Alfred Lange de Interapy-methode: geprotocolleerde intensieve online behandeling van psychische As-I klachten. Hij verzorgde e-health onderwijs voor verschillende postdoctorale therapieopleidingen.

mw. G. Schutte is opgeleid psycho-sociaal therapeut. Op dit moment heeft ze een eigen praktijk 'Vechtdal Hardenberg'. Ze organiseert workshops en/of studiedagen voor onder meer verenigingen, scholen, instellingen en anderszins geïnteresseerde groepen. Daarnaast geeft ze één op één coaching aan kinderen én volwassenen die te maken hebben met leer- en/of gedragsproblemen.

drs. G.F.V.M. Sijbers is een advanced level cognitief gedragstherapeut en schematherapeut en trainer/supervisor. In 1998 begon hij als psychotherapeut te werken in een academische setting (samen met Arnoud Arntz en Hannie van Genderen), als therapeut deelnemend aan onderzoek bij behandelingen CBT voor angststoornissen en tevens schematherapie bij persoonlijkheidsstoornissen. Sinds 1999 is hij ook trainer (CBT, diagnostiek, mindfulness, complexe PTSS, schematherapie).

mw. dr. A.A. Spek is klinisch psycholoog, senior wetenschappelijk onderzoeker en hoofd van het Autisme Kennis Centrum van Bosman GGZ. Zij is gepromoveerd op de kwaliteiten en beperkingen van volwassenen met autisme. Hierbij heeft zij een groot scala aan (neuro)psychologische testinstrumenten onderzocht.

mw. drs. I. Spierts is Gz-psycholoog, kinder en jeugdpsycholoog NIP, EMDR supervisor (Volwassenen en Kinder- en Jeugd) en Arbeids- en Organisatiepsycholoog. Sinds 2005 is zij praktijkhoudster van Mensano Psychologie waar zij zich bezig houdt met zowel eerste- als tweedelijns werk. Daarnaast heeft ze als trainer ervaring zowel in de gezondheidszorg als ook in het bedrijfsleven.

mw. drs. M.E. Spits is sociaal psycholoog, gastonderzoeker bij het AIAR aan het Academisch Medisch Centrum te Amsterdam en mede-eigenaar van onderzoeks- en adviesbureau Mark Bench. Mark Bench is gespecialiseerd in het leren van uitkomsten in de GGz en voert zowel wetenschappelijk, als praktijk- en beleidsonderzoek uit. Daarnaast verzorgt Mark Bench onderwijs en trainingen op het gebied van onderzoek, ROM en benchmarking.

drs. I.J.H. Stessel is psychiater en clusterhoofd zorg van het Ambulatorium van Meerkanten te Harderwijk.

drs. A.M. Stöfse is in 1986 afgestudeerd als psycholoog aan de Rijksuniversiteit Utrecht. Daarna heeft hij diverse vervolgoopleidingen gevolgd, waaronder: de psychotherapieopleiding, de gedragstherapieopleiding, de EMDR-opleiding en een traject om de kwalificatie klinisch psycholoog te behalen.

mw. drs. H.J.M. Stooft heeft naast het doceren en superviseren een eigen psychologenpraktijk (in de Basis GGz) in Amsterdam. Ze is 10 jaar werkzaam in de tweedelijns geweest en ervaren in het werken volgens cognitief gedragsmatige richtlijnen volgens de diverse protocollen met aanvullingen van schematherapie, EFT en EMDR. Ook is ze opgeleid tot Gz-psycholoog en is ze erkend supervisor/leertherapeut van de VGCT.

mw. drs. N. Straat, Gz-psycholoog, is sinds 2005 werkzaam bij Het Behouden Huys. Tijdens haar afstuderen in 1999 ging haar scriptie al over vrouwen met borstkanker. Ze werkt met groepen (lotgenotencontact), geeft individuele therapie en begeleidt, naast cliënten met kanker, ook mensen die hun naasten hebben verloren. Daarnaast geeft ze regelmatig voorlichtingen en bijscholing aan professionals betreffende emotiehantering bij het omgaan met een levensbedreigende ziekte en/of de naderende dood.

drs. S. van Straten is klinisch psycholoog, supervisor schematherapie en cognitief gedragstherapeut. Hij werkt als

behandelcoördinator op het Top Referent Trauma Centrum (TRTC) van GGZ Drenthe. Daarnaast heeft hij een eigen praktijk en geeft hij les over dissociatieve stoornissen en schematherapie.

mw. drs. M.I. Tibben is Gz-psycholoog/gedragstherapeut en werkzaam bij de HSK Groep, vestiging Utrecht, als Manager Expertisecentrum Conversiestoornissen.

mw. drs. A. van der Valle is Gz-psycholoog en cognitief gedragstherapeut VGcT en samen met Marije Engels eigenaar van ME-motion, psychologenpraktijk te Den Haag.

mw. dr. E. Vedel is Gz-psycholoog/supervisor VGcT en als senior onderzoeker werkzaam bij Jellinek. Zij is betrokken bij therapie-effectonderzoek naar de behandeling van verslaving en comorbide problematiek (PTSS, ADHD, huiselijk geweld). Zij verzorgt regelmatig lezingen en cursussen op het gebied van problematisch middelengebruik, zowel binnen universitair onderwijs als binnen de Gz- & KP-opleiding.

mw. dr. H.M.J.C. Verbeek werkt al ruim 20 jaar als slaaptherapeut op het Centrum voor Slaapgeneeskunde Kempenhaeghe. In 2004 is zij gepromoveerd op de diagnostiek en behandeling van insomnie. In 2005 heeft ze meegewerkt aan de tv cursus 'Beter slapen? Doe-het-zelf!' van Teleac en samen met haar promotor Ed Klip het zelfhulpboek Slapeloosheid geschreven. In 2013 is een update verschenen.

drs. G.J.C.M. Verberne is klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog en psychotherapeut. Hij heeft een eigen psychologenpraktijk. Hij ontwikkelde een geprotocolleerde zelfmanagementtraining en schreef hiervoor samen met mw. Verzijl een boekje voor cliënten: 'Minder vaak uit de bocht, leren omgaan met spanningen'. Als psychotherapeut is hij geïnteresseerd in hoe mensen kunnen leren omgaan met hun beperkingen en mogelijkheden.

prof. dr. M.J.P.M. Verbraak is klinisch psycholoog, inhoudelijk directeur van de HSK Groep en verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen als bijzonder hoogleraar Gezondheidszorgpsychologie en hoofdopleider van de postacademische beroepsopleiding gezondheidszorgpsycholoog. Hij publiceert regelmatig hoofdstukken en artikelen op het gebied van psychopathologie, behandeling en diagnostiek van onder andere angststoornissen en burn-out. Hij is in 1999 gepromoveerd op behandeling boulimia nervosa. Daarnaast is hij altijd klinisch werkzaam geweest in combinatie met wetenschap en onderzoek. Hij heeft verschillende leidinggevende functies binnen de GGz vervuld.

drs. D. Vermeulen, MWO (Master in Work and Organization), is senior consultant bij ArboNed. Hij helpt organisaties het heft in eigen handen te nemen en het beste uit hun mensen te halen, op een manier die bijdraagt aan de bevlogenheid van de medewerkers zelf.

mw. drs. C.J.C. Vossen is als klinisch psycholoog/psychotherapeut werkzaam bij het Ambulatorium ACSW van de Radboud Universiteit Nijmegen. Tevens werkt zij als docent voor de sectie klinische psychologie en is zij bezig met promotieonderzoek over cognitive bias modification.

mw. drs. C.P. Vossen is Gz-psycholoog en cognitief gedragstherapeut bij HSK Den Haag waar zij in de basis GGz en de specialistische GGz cognitieve gedragstherapeutische behandelingen en coaching geeft. Naast haar werkzaamheden als therapeut geeft zij supervisie aan collega's en verzorgt zij als docent opleidingen voor CCD.

mw. drs. P. de Vries is organisatieadviseur/psycholoog en sinds 1993 werkzaam op het terrein van veiligheid, agressie & geweld en opvang & nazorg, onder andere voor zorginstellingen, onderwijs en het gevangeniswezen.

drs. R. Vroon is bewegingsagoog/psychotherapeut. Begin jaren '90 specialiseert hij zich in het werken met mensen met een dissociatieve stoornis. In 2007 houdt hij zich bezig met het opzetten het Top Referent Trauma Centrum van de Parnassia Bavgroep. Momenteel is hij werkzaam bij GGNet, Scelta Den Haag, expertise centrum voor persoonlijkheidsproblematiek als behandelinhoudelijk verantwoordelijke met als aandachtsgebied trauma en dissociatie. Tevens is hij werkzaam in een eigen praktijk. Tot 2009 was hij lid van de kennisraad van het landelijk centrum voor vroegkinderlijke traumatisering (LCVT).

mw. dr. J.P. Wessel is Universitair Hoofddocent bij de basiseenheid Klinische Psychologie en Experimentele Psychopathologie van de Rijksuniversiteit Groningen. Zij doet onderzoek naar de relatie tussen emotie, autobiografisch geheugen en psychopathologie.

drs. G.J. Witvoet studeerde psychologie met als afstudeerrichting ontwikkelings- en klinische psychologie. Hij werkte drie jaar bij GGz Groningen en vijf jaar voor de RUG als studentenpsycholoog. In 2005 behaalde hij de specialisatie Gz-psycholoog. Sinds 2003 is hij werkzaam bij Het Behouden Huys en participeert hij namens Het Behouden Huys in de werkgroep van psychologen van het Integraal Kankercentrum Noord (IKN). Hij geeft verschillende workshops voor werkers in de gezondheidszorg.

- advertentie -

CCD

CURE & CARE
DEVELOPMENT | UITGEVERS

CCD heeft haar activiteiten uitgebreid met een eigen uitgeverij: 'CCD Uitgevers'.

Hiertoe is Monique Oosthoek per 1 mei bij CCD in dienst gekomen als uitgever. Zij heeft 15 jaar ervaring als uitgever van boeken, tijdschriften, protocollen en digitale publicaties voor vak en wetenschap op het gebied van geestelijke gezondheidszorg.

Bij CCD Uitgevers staat de liefde voor het vak en voor de mensen die daarin het verschil maken op de eerste plaats. Voor dit najaar en voor 2015 hebben wij een aantal publicaties voor professionals en patiënten in de geestelijke gezondheidszorg in voorbereiding.

Verwacht in het najaar van 2014

- *Ik ben oké – een training voor kinderen met een negatief zelfbeeld* | N. Martel, M. Mostert-Uijterwijk & M. Braber
- *Heb erbarmen Heer, heb erbarmen: droeve avonturen in de geestelijke gezondheidszorg* | prof. dr. C.A.L. Hoogduin

Verwacht in het voorjaar van 2015

- *De late effecten van chronische vroegkinderlijke traumatisering*
- *Handboek voor hypnose*

Wilt u op de hoogte gehouden worden van onze uitgaven en/of van gedachten wisselen over een mogelijke publicatie? Neem dan contact op.

CCDUITGEVERS@CURECARE.NL | 026-3684412 OF 06-20400277

WWW.CURECARE.NL

CCD | CURE & CARE
DEVELOPMENT

Postbus 5466
6802 EL Arnhem

T +31 (0)26 3684411
F +31 (0)26 3684410

curecare@curecare.nl
www.curecare.nl